

• ΑΠ' ΟΛΑ ΔΙ' ΟΛΟΥΣ •

ΕΠΙΚΑΙΡΟΣ

• ΕΦΗΜΕΡΙΣ •

Γ. Μορ

SORESCO ZINCO

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Γ. ΜΑΝΟΥΣΟΣ

Έκαστον φύλλον παράδες 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Γ. Μανουσος

— Πές με, βρε βλάμη τση Μαννιώς, πώς πάν τσ' Αστρονομίας μας τὰ νέα τερτίπια ;

ή σφυρίχτρα.
Κρίμας όπου τσακώνουμε πουγγιί, μονάχα

Ο ΕΠΗΚΑΙΡΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

Γραφεία: Κουρσοῦμ χάν, ἀριθμ. 3.

ΟΦΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

* Ετησία	ἐν Κωνσταντι ουνπόλει	Γρ. 30
»	ταῖς Ἐπαρχίαις	» 40
»	τῷ Ἐξωτερικῷ	Φρ. 10

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Πεννιές. — Ν. Ἀμουργιανῶν, Βλαστήμια. — Ν. Βασιλείαδου, Στίχοι ἐν Φρενοκομίῳ. — Α. Ε. Σὲ μιδήτρια. (ποίημα) — Τσέζωφ, Τὸ πικρῶσιμον. (διήγημα) — Γ. Ἀσάνη, Παράδοξα φαινόμενα. — Φ. Δ. Στεφοῦδου, Ὁ Γέρω-Πάρις. (ποίημα) Δ. Γ. Χριστοφοῦδου, Ἡ χειραφέτησις. — Δ. Ἀ. Ἀπαρτίτη δῶρα. Ἀναξίου, Χρονογράφημα. — Γ. Βιζύρη, Τὸ ἀμάρτημα τῆς μητρός μου. — Δύσις αἰνίγματος, ἀστειὰ, γνωμικά, ἀλληλογραφία, εἰκόνες.

ΠΕΝΝΙΕΣ

* Οἰκτῆρὸν ἐντύπων ἐνεποίησεν ὄχι μόνον ἀπὸ τὸ ἐλλειπόντων ἐπιπέδων τῆς πόλεως μας, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν ξένων, ἐξαίρεσι τοῦ ἀγαπημένου μας «Ὀσμάνισ-Λούδ», ἡ βία τοῦ ἐπιβουλοῦ τοῦ Καθολικοῦ Λυκαίου τοῦ Ἁγίου Γεωργίου κ. Γιώργου Κόϊτε, πρὸς τοὺς Ἕλληνας μαθητὰς του. Τὰ ἡμερήσια φύλλα ἐγραψαν ἤδη πολλὰ περὶ αὐτοῦ καὶ πέ- (ιστὸν κρίνουμεν νὰ περιτολογίσωμεν ἐνταῦθα. Ἀλλὰ δὲν ἡμπερούμεν νὰ μὴ τονίσωμεν τὴν πίκραν ἢ κυριολεκτικώ- τερον τὴν ἔγθραν τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων μαθητῶν του, ἧς ἔγθρα ἀπὸ τίποτε ἄλλο δὲν προέρχεται, παρὰ ἀπὸ τὸ ὅτι ἐπὶ τῆς δεκαεξαετοῦς ὑπηρεσίας του ἐν τῇ ἀνω σχολῇ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκκαθελικεύσῃ κανένα τῶν Ἑλ- λήνων Ὀρθοδόξων. Εἰς πάντας καὶ πάντοτε εὔρε τὴν ἀντίστασιν, τὴν ὅποιαν ὁ Ἕλληνας γνωρίζει νὰ προβάλλῃ εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Καὶ ἡ ἀντίστασις αὕτη τοῦ ἐπεί- ραζε τὰ νεῦρα καὶ ἐπὶ τέλος μιά τῶν τελευταίων ἡμερῶν ἐξέσπασε. Διὰ τῆς πράξεώς του ταύτης ὁ ἐπιτηδέσιος διευ- λυντῆς τῆς προπαγανδιστικῆς σχολῆς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ὡμο- λόγησε τὴν ἥττάν του καὶ ἐπλεξεν ἕνα ἐπιπέδον τιμῆς διὰ τὸν Ἑλλητισμόν. Τοῦ λοιποῦ ὁ ἥττημένος καὶ ἀνάσιος τῆς προπαγανδίας λειτουργὸς θὰ σπρέψῃ τὰ βλέμματα εἰς εὐαλωτότερα σημεῖα. Τοῦ εὐχόμεθα ἐπιτυχίαν. Ἀπὸ ἡμᾶς ἀπελπίσθη, διότι ἡμεῖς ἔχομεν φρονήματα, δὲν ἀνίχομεν εἰς τὴν πατρίδα του.

* Ἀπὸ τὴν Σερβίαν ἀκούονται πάλιν ἔντονοι πολεμικαὶ ἤχοι ἐναντίον τῆς Αὐστρίας. Καὶ ἡ μικρὰ, ἢ μικροσκοπικὴ γῆρα τοῦ Μιλὸς παρασκευάζεται ὅπως ἀντιπαταγῆ πρὸς γίγαντα. Αὐτὸ φαίνεται λιγαὶ πρὸς κομφοδία. Ἀπὸ ἕνα τοιοῦτον πόλεμον, γνωρίζει, ὅτι τίποτε μὲν καλὸν δὲν θὰ καρπωθῇ, ἀλλὰ μόνον κατατρεφῆς καὶ ἰσως μίαν πλεμικὴν τῆς κίνησις τῆς ἀφαιρῆς καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς. Καὶ ὅμως παρασκευάζεται. Μήπως ἡ πλεμικὴ τῆς ὁρμῆς ἐκπο- σῆ ἐκ τῶν νοτίων αὐτῆς μεσορίων; Τίποτε ἀπίθανον. Ἡ Σερβία δὲν εἶναι τόσο τρελλὸν παιδί, ὅσον φαίνεται.

* Τὰ ἀθηναϊκὰ φύλλα καταγίνονται μὲ τὴν «Ἐταιρείαν τῆς ἐθνικῆς ὀργανώσεως». Γράφουν ἄρθρα ἐπὶ ἄρθρων καὶ ὁ κόσμος νομίζει ὅτι εὐρίσκειται πρὸ σοβαροτάτων συμβησομῶ-

ων. Λέγεται ὅτι ἡ Ἐταιρεία αὕτη, ἧς ἀπαρτίζεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ ἐξωματικῶν, εἶναι ἀντιδυναστικὴ. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι, καθὼς μᾶς βεβαιώνουν ἰδιαίτεροι πλη- ροφοροί μας, ὅτι αἱ ἐφημερίδες πρὸς αὔξησιν τῆς κυκλοφο- ρίας τῶν ἑκαμὴν τὸν ποντικὸν γινίτσαρον.

* Ὁ Ἰσπανὸς συγγραφεὺς Γεμῆξ Γαρίλλο, πολὺ γνω- στὸς εἰς τὸν γαλλικὸν φιλολογικὸν κόσμον, ἐξέδωκε τελευ- ταίως βιβλίον περὶ Ἑλλάδος, ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ἡ ἀθάνα- τος Ἑλλάς». Ὁ συμπαθὴς συγγραφεὺς ἱμιλεῖ ἐνθουσιωδῶς περὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καὶ περὶ Ὀμήρου, ἀναίρων τὰς γνωστάς θεωρίας τοῦ πολλοῦ Βόλφ, περὶ τοῦ πατρὸς τῆς ποιήσεως, ἀσιερώνει δὲ ὡραία; γραμμάς περὶ τῆς νεωτέρας μας φιλολογίας. Ὁ κ. Γεμῆξ Γαρίλλο ἐπεσκέσθη ἄλλοτε τὰς Ἀθήνας καὶ ἐγνώρισε πολλοὺς ἐκ τῶν λογίων μας.

* Ὑπὸ ἐπιστημόνων, λογίων καὶ καλλιτεχνῶν συνέστη ἐν Ἀθήναις Ἐταιρεία τῶν Βυζαντινῶν σπουδῶν. Οἱ ἰδρυταὶ τῆς εἶναι ἄξιον παντὸς ἐπαίνου καὶ πάσης ἐνθαύρασις. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μιμηθῶμεν καὶ ἡμεῖς τοὺς ἐν Ἀθήναις καὶ ἰδίῳ ὡμεν τειχίστην Ἐταιρείαν καὶ ἐνταῦθα; Οὔτε τὰ ἥτικα, οὔτε τὰ ὄλικα μέσα μᾶς λείπουν πρὸς ἐπίτευξιν ἐνὸς τοιού- του σκοποῦ. Μᾶς λείπει μόνον ἡ πρωτοβουλία καὶ ἡ καλὴ θέλησις. Ὅταν ἱμιλώμεν περὶ ἐκπαιδεύσεως εὐδέποτε ἢ περὶ ἰσπανίως ἀναφέρωμεν περὶ τῆς ἐπιβεβλημένης ἀνάγκης νὰ γνωρίσωμεν καταλεπτῶς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν φιλολο- γίαν τῶν ἐγγύς πατέρων ἡμῶν, μᾶς ἔχουν γοητεύσει τίσον οἱ μαχητοὶ ἡμῶν πρίονοι— συγγνώμην ἂν ἀμαρτάνωμεν— ὡστε ἔχομεν τὸν νῦν πρὸς αὐτοὺς μόνον προσηλωμένον καὶ ἀπασιδόμενον νὰ γίψωμεν ἔστω καὶ ἐν βλέμμα ἐπὶ ἱστορίας γιλιῶν πεντακισίων ἐτῶν, ἱστορίας καὶ φιλολογίας; πολὺ δι- ακτικὰς καὶ ἐποχοδομητικὰς. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι ἐὰ εὐρε- θῶμεν οἱ κατάλληλοι ὅπως ἐνεργήσωμεν καὶ ἐνταῦθα ἐκτός τῶν ἐκδόσεων Ζωγραφείων βιβλιοθηκῶν, ἐνενηκονταεπένε τῆς ἐκατὸν ἀρχήτων καὶ ἐκδόσεις βυζαντινῶν μελετῶν, ἐνενη- κονταεπένε τοῖς ἐκατὸν χρησίμους.

* Εἰς τὸ Τσεγγέλικὸ συνέστηθῃ ὀλιγμελὲς σωματεῖον ἀπὸ νέων καὶ νέων. Ὁ σκοπὸς τοῦ σωματείου αὐτοῦ εἶναι πρὸς ἐνάξιν χρημάτων ὅπως μεταβῶσι τὰ μέλη του κατὰ τοὺς προσεχέεις Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνας εἰς Ἀθήνας. Καὶ καταβάλλουν οἱ μὲν δυστυχέεις ἄρρες 20 γρ. ἐβδομαδιαίως, οἱ δὲ ἄλλοι μόνον 5. Ἀλλὰ εἰς τὸν κανονισμόν, ὁ ὅποιος κρύπτεται μυστικῶς, ἡμεῖς ὅμως ἠδυνήθωμεν νὰ τὸν ἀνα- καλύψωμεν, σημειώσεται εἰς δρακόντειος ὄρος. Πάντα τὰ μέλη ἀνεξαιρέτως ὑποχρεοῦνται νὰ μεταβῶσιν εἰς τοὺς Ὀλυμ- πιακοὺς Ἀγῶνας. Ἐὰν εἰς τὸ μεταξὺ ζητηθῇ ἢ γερὶ κανε- νὸς τῶν θηλυκῶν μελῶν, τοῦτο ὑποχρεοῦται ν' ἀποποιηθῇ, διότι, πιθανόν, ὁ σύζυγος ἢ ὁ μνηστῆρ του νὰ μὴ θελήσῃ νὰ συμμετάσχη τὸ ἡμιού του εἰς τὴν ἐκδρομῆν. Τοῦ λοιποῦ καὶ εἰς ἀμερικανισμὸς εἰς τὴν χώραν, ἔνθα τίποτε δὲν ἀλ- λάζει.

* Ὑπὸ τὸν τίτλον «Χίος» ἐξέδωκε νέα ἐφημερίς ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ εἰς τὸν δημοσιογραφικὸν κόσμον κ. Λιβανίδου. Φαίνεται ὄργανον καλῶν ἀρχῶν. Εὐχόμεθα εἰς τὴν συνάδελ- φον ἐπιτυχίαν.

* Οἱ κατώτεροι ὑπάλληλοι τῆς Σικρέτ-ι-Χαίτῆ μετε- πράπησαν εἰς ἀληθεῖς εἰλωτας. Φορῶνονται δι' ἐργασίας ὑπὲρ τῶν δυνάμεών των. χωρὶς νὰ ἔχη τὴν καλωσύνην ἢ ἔταιρεία νὰ τοὺς ἀμείβῃ τοῦλάχιστον ἀναλόγως. Ἐνῷ οἱ ἀνώ- τεροι, ἐργαζόμενοι καὶ ὀλιγότερον καὶ ἀναστατικώτερον, λομβάνουν ὑπερβελικῶς καὶ δυσανάλογως ὑψηλοὺς μισθοὺς. Τί προῖ μὲνει ἢ εἶναι εἰς ἵνα διορθώσῃ τὸ ἄστοπον τοῦτο, καμμίαν ἐξαρτικὴν ἀπεργίαν εἰς τὴν βράσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς; Ὁ κερὸς κατὰ τὸν ὅποιον ὁ πτωχὸς ἐ γάτης κατε- βλίβετο, ἐψήγετο εἰς τὸν ἴλιον καὶ ἐλυωνέν εἰς τὴν βροχὴν ὅπως γοητάσῃ παχυδέμους τινὰς, παρῆλθεν ἀνεπιστρεπτεῖ μετὰ τῆς ἀγαπημένης του ἀπολυταρχίας.

ΒΛΑΣΤΗΜΙΑ

Α'

Ἀφοῦ τέλειωσε τὸ τρομερὸν τοῦ ἐργο τῆς δημιουρ- γίας ξεκουράζονταν στής δόξας του τὸν ἀθώροτο κ' ἀ- νέγκιχτο θρόνον, ὁ φοβερός, ὁ αὐθαίρετος, ὁ ἐκδικητικὸς Σαβαὼν τοῦ Μωϋσῆ, ἀκούοντας τὰ ὠσανὰ τῶν Χερου- βίμ με τὰ ἔξη τὰ φτερά καὶ τῶν Σεραφεῖμ με τὰ πολλὰ τὰ μάτια καὶ ρουφούσε τὸ θυμιάμα τοῦ θανμασμοῦ, ποῦ ταπεινὰ οἱ ἀμέτροι τοῦ ἄγγελου καὶ ἀρχάγγελου τοῦ- φρονα ἂν τὰ ἐφτὰ ἔερατα τῆς ἀτέλειότης του πλάσης.

Πόσο μεγάλα εἶναι τὰ ἔργα σου, Κύριε, καὶ πῶς τὰ- πλεξες ὅλα με σοφία!

Ἐάφρον στυλώθηκε ἀντίκρου σὶν τὸν τρομερὸν τὸ θρόνον τοῦ Ἰερωβᾶ, Πεντάμορφος, ὀλόφωτος, περῆφανος ὁ λαμπρότερος καὶ σοφώτερός του ἀρχάγγελος με τὸ μέ- τωπο ψηλά, τὸ βλέμμα παλληκαρῆσι, ποῦ ἔδειχνε τὴν εὐκρίθεια καὶ τὴν θέληση καὶ με φωνὴ κάπως τρεμου- λιαστὴ καὶ βραχνὴ ἀπὸ τὴν συγκίνηση εἶπε:

Κύριε, ἔρχομαι ἀ ὀ τῇ Γῆ καὶ εἶμαι θαμπωμένος ἀπὸ τὴν ὁμορφίαν τῆς, εἶμαι θαμπωμένος ἀπὸ τὴς ἀρ- μονίας τῆς, εἶμαι θαμπωμένος ἀπὸ τὴν ἀγάπην ποῦ ἔνοιωσαν τὰ σπλάγγα μου γιὰ τὸ νόπλαστο ζευγάρι . . .

Πόσο μεγάλα εἶναι τὰ ἔργα σου, Κύριε, πῶς τὰπλε- ξες ὅλα με σοφία!

Τὰ καυμένα τὰ παιδιά! τί ὁμορφία, τί χάρις ποῦ τὴν ἔχουν! Τί κρίμα ποῦ θὰ χαθοῦν! Τὰ πόνησε ἢ ψυχὴ μου, γιατί ἀντιμέτωπα ὅπως εἶναι με τὸ φοβερὸ ἐκεῖνο τὸ δέντρο τῆς γνώσης, με τοὺς ὀρεχτικούς του τοὺς καρ- πούς, δὲ θὰ βαστάξουν καὶ θὰ πέσουν στήν κατάρα σου καὶ θὰ ἀφανιστοῦν ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς. Τὰ εἶδα νὰ λυγῶνουν ἀντίκρου σινοὺς ὀρεχτικούς ἐκεῖνους καρπούς καὶ νὰ τρέμον τὴν ὀργή σου καὶ τὰ πόνησε. Ἐνοιωσα πῶς στιγμὴ στή στιγμὴ λιώνει ἢ θέληση καὶ ὁ πόθος ἀκράτητος βασανίζει τὸ τελεώτερό σου τὸ πλάσμα.

Πόσο μεγάλα εἶναι τὰ ἔργατά σου, Κύριε, καὶ πῶς τὰπλεξες ὅλα με σοφία! . . .

Μὰ εἶναι ἄδικο νὰ χαθῇ ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς Γῆς τὸ πῶ ὁμορφο διαμάντι τῆς κορώνας σου. Ἐλα πα- τέρα, τώρα ποῦνε ἀκόμα καιρός, δός μου τὴν ἄδεια νὰ πεταχθῶ νὰ τὸ ξεριζώσω αὐτὸ τὸ δέντρο καὶ νὰ σώσω τὸ χαριτωμένο τὸ ζευγάρι πρὶν νὰ χαθῇ.

Μὰ ὁ τρομερὸς ὁ Ἀδοναὶ τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ Ἰσαὰκ κατσοῦφιασε καὶ συνταράχτηκαν τὰ οὐράνια κ' ἀντιλάλησαν πέρα περοῦ ἀπ' τὴ βροντερὴ του τὴ φωνή:

«Ποῖος εἶν' αὐτὸς ποῦ τολμᾷ ν' ἀνακατωθῇ σὶς δουλειές μου καὶ νὰ ἀνακαλύψῃ τὰπόβαθα τοῦ λογισμοῦ μου, κ' ἔχει τὴν ἀναίδεια νὰ δίνῃ καὶ συμβουλές; ὁ ἔπαναστάτης! Ἄς εἶναι καταραμένος κ' ἄς κρεμιστῇ ἀπὸ τὸ πρόσωπο καὶ τὴ δόξα μου!»

Καὶ με τὸ νεῦμα ἐκεῖνο ποῦ κάμει νὰ τρέμῃ ἢ Γῆ τὸν γκρέμισ ἀπὸ τὰ οὐράνια . . .

Καὶ μέσα στῆπειρο ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ ποῦ ἐμοιάζε- σα σφύριγμα:

«Ὁ ἄνθρωπος εἶναι δικός μου! θὰ τὸν σώσω σὶς πείσμα σου! . . .

Β'

Μαλάκωσε ὁ θυμὸς τοῦ τιμωροῦ Ἀδοναὶ ἀπὸ τὴς ὁμορφίης, ἀπὸ τὴς φωτεινῆς ἀρμονίας, ἀπὸ τὴς μεθυ- στικῆς μυρωδιῆς τοῦ Παράδεισου καὶ ὅταν εἶδε τὸ χα- ριτωμένο τὸ ζευγάρι, ποῦ χτὲς ἀκόμα ἔπλασε κατὰ τὴν εἰκόνα του καὶ σήμερα ποῦ ἔφτεξε, ἔρχονταν νὰ τὸ ξεκληρίσῃ ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς, θυμήθηκε πῶς εἶναι πολυεύπλαγος καὶ γύρευε τρόπο γιὰ νὰ τὸ συ- χωρήσῃ . . . μὰ τότε ἢ δικαιοσύνη;

Καὶ χωρὶς καμιά μάνητα πιά, σχεδὸν με καλοσύνη φώναξε τὸν Ἀδὰμ καὶ τὸν ῥώτησε:

— «Τί ἔκαμες, Ἀδὰμ;»

Καὶ ὁ Ἀδὰμ με τὴ φυσικὴ τὴν ἀνανδρία τοῦ ἀνδρὸς εἶπε κοντοπόνηρα:

— «Ἐγὼ δὲν ἔκαμα τίποτα. Αὐτὴ ποῦ μ' ἔδωκε δὰ γὰ σύντροφο, μ' ἔδωκε κ' ἔφαγα ἀπ' τὸν καρπὸ τὸν ἀπαγορευμένο κ' ἔνοιωσα τὴ γύμνα μου καὶ ντρέ- πουμαι.»

Καὶ τότε φώναξε τὴν Εὐὰ καὶ τῆς εἶπε:

— «Δὲν ἤξερες τάχα πῶς παράγγειλα νὰ μὴ κόψετε ἀπ' τὸν καρπὸ τοῦ δέντρο τῆς γνώσης;»

Ἡ Εὐὰ με τὴν εὐκρίθεια τῆς γυναῖκας, ποῦ ποτὲ δὲν ξέρει νὰ ζηλιάξῃ τὴν εὐδότη τῆς καὶ με τὴν ἀφέ- λεια τῆς, πρόβαλε με τὸ μέτωπο ψηλά, τὴν ἡματιὰ ἀνυ- πόκριτη καὶ ἦταν ἔτοιμη νὰ πῇ πῶς τόσο ὀρεχτικὸς βροδῆκε νᾶναι ὁ καταραμένος ἐκεῖνος καρπός, ποῦ δὲ βάσταξε κ' εἶπε, ὅτι βρέξει ἄς κατεβάσῃ καὶ τὸν ἔκοψε καὶ τὸν μοιράστηκε με τὸν Ἀδὰμ, μὰ ὁ διωχ- μένος ἀρχάγγελος, ντυμένος με τὴ μορφή τοῦ ὄρη τῆ σφύριξε κατὰ σταυτῆς καὶ κείνη χωρὶς νὰ καλοκα- ταλάβῃ, χαμηλώνοντας τὰ μάτια, ἔτοιμα νὰ πλημ- μωρήσουν δάκρυα, καὶ με τρεμουλιαστὴ φωνὴ εἶπε:

— «Δὲν παραγνώρισα, Πατέρα, τὴν προσταγὴ σου. Τραβοῦσε πολὺ ἢ καρδιά μου ἐκεῖνον τὸν ὀρεχτικὸν καρπὸ, μὰ θυμούμουν πάντα πῶς μᾶς παράγγειλες νὰ μὴ τὸν κόψουμε καὶ δὲν τὸν ἄγγιξα. Φαίνεται πῶς πα- ρωριμάσε κ' ἔπεσε μόνος του. Καταγὶς τὸν ἦθρα καὶ ἔφαγα κ' ἔδωσα καὶ τὸν σύντροφό μου τὸν Ἀδὰμ, χωρὶς βέβαια νὰ παραβῶ τὴν ἐντολή σου . . .»

Καμώθηκε πῶς πίστεψε, δὲν ξεκλήρισε τὸν ἄν- θρωπο ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς κ' ἔτοι ὁ Σαβαὼν ἐδλόγησε τὸ ψέμα.

ΣΤΙΧΟΙ ΕΝ ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΩ

— *Α!* Δὲν τὸ ἤλιζα, μοῦ ἔλεγε ὁ Βιζυηρὸς, οὐθὺν μὲ ἔκλειαν εἰς τὸ Φρενοκομεῖον. Τόση δὲν ἐφανατάζομαι τὴν κακίαν τῶν ἀνθρώπων. Ἐνθυμοῦμαι οὐθὺν εἰς τοὺς ποιητικὸς διαγωνισμοὺς δὲν ἐξώνευε κανεῖς Ἀθηναῖος ποιητὴς τὴν ἐπιβράβειον τοῦ ὀνόματός μου. Ἐκεῖνος μάλιστα ὁ Βλάχος ἐνόμιζεν, ὅτι τὸν ἀφήρουν τὴν ἰδιοκτησίαν του.

— Τὸ πιστεύω, ἀλήγησα. Ἀπορῶ ὅμως πῶς εἶνε δυνατὸν ὁ κύριος αὐτὸς προικισμένος μὲ τόσην καλλιτεχνικὴν μόρφωσιν καὶ μὲ τόσην κλασικὴν παιδείαν νὰ ἐννοῇ νὰ στιχογραφεῖ ὅπως μετέφρασε τὸν Χάινε.

— Δὲν τὸν μετέφρασε, τὸν κατεξέσχεσε, φίλε μου.

— Καὶ χειρότερα, κ. Βιζυηρὸς. Ὡς ἐκείνη ἡ Λωρελάη εἰς τοὺς στίχους τοῦ ἀληθινὰ μετεμορφώθη ἀπὸ νεοαἰδῶν εἰς μαγείρῳσα. Ἐδιαβάσατε τὴν μετάφρασίν του;

— Δηλαδή ἐπροσπάθησα νὰ τὴν διαβάσω.

— Πῶς εἶνε αὐτὸ τὸ ἀριστοῦργημα ἀπὸ σᾶς μεταφρασμένο! Ὡς ἀμίμητο!

Καὶ ὁ Βιζυηρὸς ὡσὰν νὰ τοῦ ἐκέντησα τὴν φιλοτιμίαν ψάχνει κατὰ χαρὰ μελανωμένα καὶ σφιχτογραμμένα, μὲ σταματᾷ μὲ νευρικὸν μορφοσμὸν ῥήτορος καὶ μοῦ λέγει. Ξέρεις τί παθαίνουν πολλοὶ ὡσὰν τὸν Βλάχον; Δὲν ἐμπνέονται ἀπὸ τὴν Φύσιν. Ἄκουσε ὡς αὐτὸ τί ἔκαμα προχθὲς.

Στῆς δαμτούλας τὸ κλαδί
κάθε αὐγὴ καὶ δύσι
τὸ ἀηδόνι τραγουδεῖ
τὴν ἀγάπην του, τὴν Φύσιν.

Καὶ ἐκείνη ἡ κυρὰ
ἀνταμείβει τὸ ψαλτοῦδι
μ' ἀνεκλάλητη χαρὰ
ποῦ τοῦ φέρει τὸ τραγοῦδι.

— Κατάλαβε τί θέλω νὰ εἶπω; Πῶς τὸ τραγοῦδι τοῦ ποιητοῦ εἶνε τὸ ἴδιο τὸ συναίσθημά του, ὅπως καὶ τὸ ἀηδόνι τὸ τραγοῦδι του. Ἄν τὴν ἰδέαν γεννοβολᾷ ὁ νοῦς, ἐν τούτοις ἡ Φύσις ἐμπνέει τὸ τραγοῦδι του.

Τὸν ἐμπνέει ἰσχυρὰ
τὸ τραγοῦδι του φτερόνει
καὶ ἀκούεται χαρὰ
καὶ βογοῦν οἱ πόνοι.

Αὐτὰ ἔγραφα προχθὲς ὅταν μὲ ἠρώτησε κάποιος ἀνόητος πῶς δὲν βαρύνομαι καὶ γράφω ποιήματα μὲσα εἰς τὸ Φρενοκομεῖον. Ὡσὰν νὰ ἦνε εἰς τὴν ἐξουσίαν μου νὰ μὴ γράφω. Ὡσὰν νὰ βουβαίνεται τὸ ἀηδόνι ἂν φυλακισθῇ.

Κ' ἂν κανεῖς ποῦ δὲν πονεῖ
σὲ κλουβί θὲ νὰ τὸ κλείσῃ
μὲ τὴν ἴδια τὴν φωνὴν
κ' ἂν ἐκεῖ θὰ κελαδήσῃ.

Ἔτσι καὶ οἱ ποιητὰι λαλοῦν
ἂν τὴν Φύσιν ἐμπνευσμένοι
σὲ τρελλοὺς κ' ἂν μὲ σφαλοῦν.

— *Α!* κύριε Βιζυηρὸς, σᾶς διακόπτω. Δὲν σᾶς ἐσφάλησαν εἰς Φρενοκομεῖον, οὔτε μέσα εἰς τρελλοὺς.

— Χά, χά, χά, χά! ἐγέλασε β. ακωδῶς καὶ ἐπανέλαβα:

— Σᾶς διακόπτω ἐκ νέου. Ἀφήτε τοὺς τρελλοὺς κατὰ μέρος!

— Καὶ λοιπὸν δὲν εἶμαι τρελλός; χά, χά, χά!

Καὶ διὰ μᾶς ὁ Βιζυηρὸς ἔγινεν ἄφαντος.

Νικόλαος Βασιλειάδης.

ΣΕ ΜΑΘΗΤΡΙΑ

Μικρὴ, ποῦ πᾶς αὐγὴ αὐγὴ,
Μὲ τὴ φυλλάδα τὴ χρυσοῦ στὸ χέρι,
Νὰ μάθῃς ἂν γυρνᾷ ἡ σκοτεινὴ μας γῆ,
Καὶ στὰ οὐράνια ἂν φέγγῃ σὰν ἀστέρη;

Ἔλα κοντά μου, νὰ στὸ πῶ,
Τὴν ἄσπρην ἀλήθειαν νὰ σοῦ πῶ δὲν βλάφτει.
Καὶ τὸ ματάκι σου ὄνειριάζει σὰ θαμπό,
Μὰ σὰν ἀστέρη τοῦρανοῦ ξαστραφτεῖ.

A. E.

Ἐκτακτον μνημονικόν

Τὸ ἔξις διηγῶνται περὶ τῆς μνήμης ἀνδρός, τὸ ὅποιον θὰ φανῇ ἴσως ἀπίστευτον: Εἰς τὴν Ποτσδάμην παρουσιάσθη εἰς Ἄγγλος εἰς τὸν Φρειδερίκον, ὁ ὅποιος ἐξεπλάγη τὰ μέγιστα διὰ τὸ τρομερὸν του μνημονικόν. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἔτυχε νὰ ζπισκεφθῇ τὸν βασιλέα καὶ ὁ Βολταῖρος, φέρων εἰς αὐτὸν ἔμμετρον δρᾶμα, τὸ ὅποιον κατὰ διαταγὴν του τὸ ἀνέγνωσεν ὁ μέγας φιλόσοφος. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὁ Φρειδερίκος λέγει εἰς τὸν Βολταῖρον:

— Περιέργον! Τὸ δρᾶμα αὐτὸ μὲ τὸ ἀνέγνωσε σήμερον ἓνας ἄλλος.

Καὶ φωνάζει τὸν Ἄγγλον, ὅστις ἦτο κρυμμένος ὀπισθεν τῆς θύρας καὶ ἤκουσε τὴ διαταγὴν τοῦ βασιλέως ὀλόκληρον τὸ δρᾶμα, τὸ ὅποιον ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Βολταῖρου, ἀλανθίστως ἀπήγγειλεν. Ὁ δυστυχὴς Βουλταῖρος ἔμεινεν ἀναυδος καὶ δὲν ἤξευρε τί νὰ ὑποθέσῃ. Μία τοιαύτη σύμπτωσης ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ;

Περὶ τῆς ἑλληνικῆς ἠρώτησιν ἀνθρωποφάγον βασιλέα τῆς Ἀφρικής, τί ἰδέαν ἔχει περὶ τῶν Ἑλλήνων. Ὁ Βασιλεὺς ἀπήντησε: Καμίαν, διότι δυστυχῶς δὲν ἔφαγα ποτὲ ἑλληνικὸν κρέας. Καὶ ἔρριψε λαίμαργον βλέμμα ἐπὶ τῶν περιηγητῶν.

ΤΣΕΧΩΦ

ΤΟ ΠΑΡΑΣΗΜΟΝ

Ο καθηγητὴς τῆς προπαρασκευαστικῆς στρατιωτικῆς σχολῆς Λέων Πυστακόφ κατῴκει παραπλευρῶς τοῦ φίλου του ὑπολοχαγοῦ Λεδενσόφ. Πρὸς αὐτὸν διέβηκε τὰ βήματά του τὴν πρωτὴν τοῦ νέου ἔτους.

— Ἄκουσε νὰ σοῦ πῶ περὶ τίνος πρόκειται Νίκο, — τοῦ εἶπε κατὰ τὴν συνήθειαν συγχαρητηρίων ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει. — Δὲν ἔ' ἀποφασίζω νὰ σ' ἀντηχηθῶ ἂν δὲν ἦρον ἀπόλυτος ἀνάγκη. Παράγορσέ μου, καυμένη, σὲ παρακαλῶ, διὰ σήμερον τὸ παράσημό σου. Γευματίζω, ξέρεις, σήμερον εἰς τοῦ ἐμπορίου Σπίτσκι. Ξέρεις τί παλιάνθρωπος εἶνε: τοῦ ἀρέσουν φοβερὰ τὰ παράσημα καὶ ἔχει τὴν ἰδέαν πῶς ὅποιος δὲν ἔχει στὸ λαίμαρ ἢ στὴν κουμπύρῳπα παράσημο εἶναι τιποτένιος ἄνθρωπος. Κ' ἔχει καὶ δύο κόρες. . . Ἡ Ἀναστασία ξέρεις, καὶ ἡ Ζήνα. . . Σοῦ τὸ λέγω αὐτὸ σὰν φίλος. . . μὲ ἐννοεῖς. Δόσε μεῦτο λοιπὸν, κόμε μου αὐτὴ τὴ χάρι!

Τὸν μόνολογον αὐτὸν τὸν εἶπε ὁ Πυστακόφ, κερμπιάζων, κοκκινίζων καὶ δειλῶς περιθλιπὼν εἰς τὴν ὑβραν. Ὁ ὑπολοχαγὸς ἐθύμωσε, τὸν ὕβρισε, ἀλλὰ τοῦ τὸν ἔδωσε τὸν σταυρόν.

Εἰς τὰς δύο μετὰ μεσημβρίαν ὁ Πυστακόφ μετέβαινε ἐφ' ἀμάξης εἰς τοῦ Σπίτσκι καὶ διανοίγων ὀλίγον τι τὴν γούναν του ἔρριπτε ματιὰς εἰς τὸ στῆθος του. Ἐπὶ τοῦ στῆθους του ἀτήστραπεν ὁ χρυσοῦς καὶ τὸ σμάλτεν τοῦ ξένου σταυροῦ.

« Καταντᾷ, βρε ἀδελφέ, νὰ σέβασαι περισσύτερον τὸν ἐαυτόν σου μ' αὐτό, — διελογίζετο ὁ καθηγητὴς ἐλαβρόνως. — Ἐνα μικροῦλι τοσοῦτα πραγματάκι ἐκεῖ, ποῦ δὲν κοστίζει περισσύτερον ἀπὸ πέντε ρούβλια καὶ νὰ κάνῃ τόσο θρίαμβο! »

Πλησιάζει πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ Σπίτσκι, ἀνοίξει τὴν γούναν του καὶ ἤρριψε βραδέως νὰ πληρώσῃ τὸν ἀμαξᾶν. Ὁ ἀμαξᾶς, ὅπως τοῦ ἐφάνη, ἔμα εἶδε τὰς χρυσοῦς ἐπὶ τῶν ὤμων του ταινίας, τὰ κουμπιά καὶ τὸ παράσημον τοῦ Στανισλάου ἐπέτρωσε. Ὁ Πυστακόφ ἔβηξεν ἀταξέως καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἐξάγων εἰς τὸν προθάλαμον τὴν γούναν του ἔρριψε ἓνα βλέμμα εἰς τὴν αἴθουσαν. Ἐκεῖ περίξ μακρᾶς τραπέζης ἐκάθηντο περὶ τὰ δεκαπέντε πρόσωπα καὶ γευματίζαν. Ἦκούετο συνομίλια καὶ ὁ κρέτος τῶν ἐπιτραπέζιων σκευῶν.

— Ποὺς ἐκύπησε τὸ κουδῦνι; ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ οἰκοδεσπότη. — Μπᾶ! ὁ κύριος Πυστακόφ! Κοπιάστε! Ἄργησατε λιγάκι, μὰ δὲν πειράζει. . . Μόλις καθίσαμε. . .

Ὁ Πυστακόφ προεξέτεινε τὸ στῆθος, ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν καὶ τρίβοντας τὰς χεῖρας, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου εἶδε κατὰ τὸ φοβερόν. Εἰς τὸ τραπέζι, παραπλευρῶς τῆς Ζήνας ἐκάθηντο ὁ συνάδελφος καὶ καθηγητὴς τῆς γαλλικῆς Τραμπλάν. Νὰ δεῖξῃ τὸ παράσημον, εἰς τὸν Γάλλον θὰ ἐπρόκαλε μύριαν δυσαρέστους ἐρωτήσεις, θὰ κατησχύνετο, θὰ ἐμυθωνίζετο διὰ παντός. . . Ἡ πρώτη σκέψις τοῦ Πυστακόφ ἦτο νὰ σποσάσῃ ἀπὸ τὸ στῆθος του τὸ παράσημον ἢ νὰ στραφῇ ὀπίσω καὶ νὰ φύγῃ ἀλλὰ τὸ παράσημον ἦτο στερεὰ προσεραμμένον καὶ ἡ ὑποχώρησις καθίστατο πλέον ἀδύνατος. Καλύψας ἐν τάχει διὰ τῆς δεξιᾶς χεῖρός τοῦ παράσημον, ἐκαμπύρρισε, ἔκοψε ἓνα ἀδέξιον γενικὸν χαιρετισμὸν καὶ χωρὶς νὰ δώσῃ εἰς κανένα τὸ χέρι ἔπεσε βαρῶς εἰς μίαν καθέκλαν, ἀπέναντι ἀκριβῶς τοῦ γάλλου συνάδελφου του.

« Πικρὸς θὰ εἶνε! » διελογίσθη ὁ Σπίτσκι, παρατηρήσας τὸ ἄλλοιωμένον πρόσωπόν του.

Τοῦ ἔβαλαν ἐμπρὸς του πινάκιον ὑψῶτα, ὅπῃρε τὸ κουτάλι μὲ τὸ ἀριστερὸν χέρι, ἀλλ' ἐνθυμήθεις ὅτι εἶνε ἀπρόοπτος μεταῦ καλὰ ατεθραμμένων ἀνθρώπων νὰ τρώγῃ κανεῖς μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι, ἐδήλωσεν ὅτι εἶχε γευματίζῃ πλέον καὶ δὲν θέλει νὰ φάγῃ.

— Ἐγὼ ἔφαγα πλέον. . . Μερσί. . . ἐφέλλισεν. Ἐπέρασα νὰ κάμω μιὰ βίζιτα τοῦ θεοῦ μου τοῦ παπᾶ καὶ μ' ἐκράτησε καὶ αὐτὸς. . . κ' ἔφαγα. Ἡ ψυχὴ τοῦ Πυστακόφ ἐπληρώθη ὑπὸ θλίψιν καὶ ἀγαπάκησιν ἢ εὐεπα ἀνέδιδεν ὀρεκτικωτάτην ὁσμὴν καὶ ἀπὸ τὸ βραστὸ ψάρι ἀνυψώτο ἐκτάκτως μεθυστικὸς ἀγρός, Ὁ καθηγητὴς ἐδοκίμασε νὰ ἐλευθερώσῃ τὸ δεξιὸν του χέρι καὶ νὰ καλύψῃ τὸ παράσημον μὲ τὸ ἀριστερὸν, ἀλλὰ δὲν τοῦ ἤρριπετο βελικά.

« Θὰ τὸ παρατηρήσουν. . . Καὶ μὲ τὸ χέρι ἔτσι πεντομένο ἐπάνω εἰς ὅλον τὸ στῆθος, θὰ τὸ πάρουν πῶς ἐτοιμάζομαι νὰ τραγουδήσω. Κι' ἂς τελειώσῃ, Θεέ μου, πῶς γλήγγερα αὐτὸ τὸ γεῦμα! ἐγὼ γευματίζω ὑπερὰ στὸ ξενοδοχεῖον! »

Μετὰ τὸ τρίτον φαγητὸν, ἔρριψε ἓνα βλέμμα μὲ τὸ ἓνα μάτι εἰς τὸν Γάλλον. Ὁ Τραμπλάν, κάπως ὀστενοχωρημένος τὸν ἐκύτταξε καὶ αὐτὸς καὶ καθὼς ἐκεῖνος δὲν ἔπρωγεν. Προσθλέψαντες ἀλλήλους ἐπὶ μᾶλλον συνειστάθησαν καὶ οἱ δύο καὶ ἐχαμήλωσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς μέσα εἰς τὰς κενὰς παραφίδας των.

— « Τὸ εἶδε ὁ παλιάνθρωπος! ἐσκέφθη ὁ Πυστακόφ. — Ἀπὸ τὰ μούτρα του τὸ βλέπω πῶς τὸ παρετήρησε! Καὶ εἶνε κακοχρονιάχῃ ἓνας κωσκαυσοῦρης! Αὐριο θὰ πάῃ νὰ τὸ ἀναφέρῃ εἰς τὸν διευθυντὴν! »

Ἐφαγαν οἱ οἰκοδεσπότη καὶ οἱ ξένοι τὸ τέταρτον πιάτο ἐφαγώθη καὶ τὸ πέμπτον. . .

Ἐσκήθη ἓνας ὑψηλὸς κύριος μὲ πλατεῖς τριγωνοῦς ρώθωγα, μὲ καμπουρωτὴν μύτην καὶ μὲ ἐκ φύσεως καμμύοντα ὀφθαλμοῦς, καὶ θωπεύσας τὴν κεφαλὴν του ἀπήγγειλε:

— Ἐ-ε-ε-ε - προτείνω νὰ πιούμεν ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος τῶν καθήμενων ἐδῶ κυριῶν!

Οἱ συνδαιτυμόνες ἀνηγέρθησαν ὀρθοὶ καὶ ἀνέλαβον τὰ κύπελά των. Βροντῶδες « οὐρᾶ » ἀντήχησεν εἰς ὅλα τὰ δωμάτια. Αἱ κυραὶ ἐμειδίασαν ἀταξέως καὶ συνέριυσαν τὰ κύπελά των. Ὁ Πυστακόφ ἐσκήθη ἔλαβε τὸ ποτήριόν του μὲ τὸ ἀριστερὸν χέρι.

— Κύριε Πυστακόφ, λάβετε τὸν κίπον νὰ δώσετε τὸ ποτήρι αὐτὸ εἰς τὴν Ἀναστασίαν Τιμοφέγεβναν! εἶπεν ἀποταθὴς πρὸς αὐτὸν κύριος τις, δίδων τὸ ποτήριον. — ἀναγκαστέ τιν νὰ τὸ πιῇ!

Αὐτὴν τὴν φορὰν ὁ Πυστακόφ, πρὸς μεγίστην εὐρίκην του, ὄφειλε νὰ χρησιμοποιήσῃ καὶ τὸ δεξιὸν του χέρι. Τὸ παράσημον τοῦ Στανισλάου μὲ τὴν τσαλακωμένην ἐρυθρὰν ταινίαν του εἶδεν ἐπὶ τέλους τὸ φῶς καὶ ἀτήστραψε. Ὁ καθηγητὴς ὠχρίασε, ἔκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ προσέβλεψε δειλῶς πρὸς τὸ μέρος τοῦ Γάλλου. Ἐκεῖνος τὸν ἐβλεπε μὲ ἐκπλήκτους, διαπορευόμενος ὀφθαλμοῦς. Τὰ γέλια του ἐμειδίων μὲ πονηρίαν καὶ ἐκ τοῦ προσώπου του ἐξολοθιζαίνεν ἡ ἀμνηχανία.

— Κύριε Τραμπλάν! εἶπεν ἀποταθὴς πρὸς τὸν Γάλλον ὁ οἰκοδεσπότης. — Περᾶστε ἐκεῖ αὐτὴ τὴν μιστάλια!

Ὁ Τραμπλάν ἐξέτεινε μετὰ δειλίας τὴν δεξιὴν χεῖρα πρὸς τὴν φαλὴν καὶ. . . ὦ εὐτυχία! Ὁ Πυστακόφ παρετήρησεν ἐπὶ τοῦ στῆθους του παράσημον. . . καὶ τί παράσημον! —

ὄχι πλέον Στανισλάου, ἀλλὰ τῆς ἀγ. Ἀννης! Ὡστε καὶ ὁ Γάλλος εἶχε κάμει κατεργασία! Ὁ Πυστακόφ ἐγέλασεν ἀπὸ εὐχαρίστησιν, ἐκάθισεν εἰς τὴν καθέκλαν του καὶ ἐξαπλώθη. Τώρα δὲν ὑπῆρχε πλέον καμμία ἀνάγκη νὰ κρύπτῃ τὸ παράσημον τοῦ Στανισλάου! Εἶχον ὑποπέσει καὶ οἱ δύο εἰς τὸ αὐτὸ ἀμάρτυμα, ὥστε κάθε κίνδυνος νὰ προδοθῇ καὶ νὰ ἐξευτελισθῇ παρήλθε.

— Ἄ — ἄ... μ... μ... ἐγγύγυσε ὁ Σπίτσκηγ, ἰδὼν ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ καθηγητοῦ τὸν σταυρόν.

— Μάλιστα! εἶπεν ὁ Πυστακόφ. — Εἶνε περίεργον πρᾶγμα, κύριε Τραμπλάν, νὰ γίνονιν φέτος τόσαι προτάσεις πρὸς παρασημοφορίαν. Εἶμεθα τύσοι καὶ δὲν ἐπαρσημοφορήθησαν παρὰ ἐγὼ καὶ οἱ σεις μονάχα! Περί-ι-ε-γον πρᾶγμα!

Ὁ Τραμπλάν ἐκίνησε φαιδρῶς τὴν κεφαλὴν καὶ προέταξε τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ στήθους του, τὸ ὁποῖον ἐκοσμεῖτο μὲ τὸ παράσημον τῆς ἀγ. Ἀννης 3ης τάξεως.

Μετὰ τὸ γεῦμα ὁ Πυστακόφ περιήρχετο ὅλα τὰ δωμάτια καὶ ἐδείκνυεν εἰς τὰς δευτερινὰς τὸ παράσημον. Ἡσθάνετο πλέον ἀνακούφισιν εἰς τὴν ψυχὴν του ἀλλὰ καὶ νυγμούς εἰς τὸν στίμαγον.

« Ἄν ἤξευρα ἐγὼ πῶς ἐὰ συνέβαινε ἐτσι, διελογίζετο ζηλοτύπος παρατηρῶν τὸν Τραμπλάν, συνδιαλεγόμενον μετὰ τοῦ Σπίτσκηγ, — ἂν τὸ ἤξευρα ἐὰ ἐθαζα Βλαδίμηρον. Ἄχ, δὲν τὸ ἐμάντευσα ὁ βλάξ! »

Μόνον αὐτὴ ἡ σκέψις τὸν ἐθασάνιζε. Διὰ τὰ λοιπὰ ἦτο εἰς ἄκρον εὐτυχίας.

(Ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ)

Ἄγαθ. Κωνσταντινίδης.

ΠΑΡΑΔΟΣΑ

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Ἡ ΚΑΤΑΒΩΡΑ ΤΟΥ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ

Ἐξωθεν τοῦ λιμένος τοῦ Ἀργοστολίου καὶ κάτωθεν τῶν καταστημάτων Τούλ, ὑπάρχει ὀπῆ τις πλησίον τῆς ἀκτῆς ἔχουσα περίμετρον ἑνὸς τετραγωνικοῦ πήχεως. Ἐντὸς τῆς ὀπῆς ταύτης ἀεχνάως χύνεται ἡ θάλασσα. Ποῦ ἐξέρχεται τὸ εἰς αὐτὴν χυρόμενον ὕδωρ, δὲν γνωρίζομεν. Οἱ Ἄγγλοι οὔτινες διακρίνονται διὰ τὴν ἄκραν αὐτῶν περιέργειαν, μεταξὺ ἄλλων δοκιμῶν ἔχυσαν ἐντὸς τῆς ὀπῆς μεγάλην ποσότητα ἐλαίου, θέσαντες δὲ σκοποὺς εἰς ὅλην τὴν παράλιον γραμμὴν τῆς νήσου, καὶ περιπλέοντες διὰ πλοιαρίων τὴν ἀκτὴν ἐπερίμενον νὰ ἴδωσι φανερούμενον τὸ ἔλαιον· ἀλλὰ τὸ πείραμά των δὲν ἐπέτυχε, διότι πουνενὰ δὲν ἐφανερώθη οὐδὲ σταγῶν ἐλαίου, καὶ ἐξ ἄλλου ἡ ἐπιστημονικὴ αὐτῶν δοκιμὴ ἦτον καὶ ὀλίγο παιδαριώδης, διότι καθὼς κρίνει καὶ ὁ παρ' ἡμῖν διαπρεπὴς μαθηματικὸς Ε. Τ. Κωνσταντακάτος κατὰ τὸν νόμον τῆς ἔλξεως, τὰ ὕδατα τὰ κατερχόμενα ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῶν θαλασσῶν, εἶναι φύσει ἀδύνατον νὰ ἀνέλθωσι πάλιν ἐπ' αὐτῆς, τὸ δὲ χυθὲν ἔλαιον ἐξηφανίσθη ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς, ὡς

προσφιλῆς γενομένη τροφή τοῦ ὑποχθονίου πυρός. Φρονεῖ δὲ ὁ εἰρημένος μαθηματικὸς οὗ τὸ εἰς τὴν καταβώρην χυρόμενον ὕδωρ κατασταλάζει εἰς τὸν ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ἀλανθάστως ἀποδειχθέντα οὗ ὑπάρχει ἠφαιστειογενῆς ὀχετὸς διερχόμενος κάτωθεν τῆς Κεφαλληνίας, ἢ ἀκριβέστερον ὑπὸ τὴν μεταξὺ Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου θαλάσσης, διευθυνόμενος δὲ ἐκ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου καὶ διασχίζων τὸ Ἴόνιον πέλαγος καταλήγει ἢ εἰς τὸν Βεζούβιον ἢ τὴν Αἴτναν, αὐθωρεὶ ἐξατμιζόμενος ἅμα ὡς χυθῆ ἐν τῇ κολοσσαίᾳ ἐκείνῃ τῆς ὑπερβολικῆς θερμότητος καμίνω. Πολλὴ πιθανὸν μάλιστα τὰ ὕδατα ταῦτα διὰ τοῦ ἀτμοῦ των νὰ συντελῶσι καὶ προκαλῶσι τοὺς πολλὰ συχνὰ ἐπισκεπτόμενους τὴν ἡμετέραν νῆσον σεισμούς. Ἐγὼ δὲ καθὼς βλέπω, φαίνεται οὗ ὑπὸ τὴν Κεφαλληνίαν ὁ Πλούτων ἰδρυσεν τὸ ὑποχθόνιον βασιλείων του.

Ἰάσων Ἀσάνης.

Ο ΓΕΡΩ ΠΑΡΙΣ

Τὸν ἔβλεπαν στὸ δρόμον νὰ περνᾷ
γέρω πολὺ σκυμμένο, ξεκουτιάθῃ...
κ' οἱ κοπελιές τὸν πείραζαν συχνὰ
κ' ἐρωτοχτυπημένο τὸν ἔλεγαν Πάρι.

Μὰ φορεσιὰ ἀπ' τοῦ Νῶε τὸν καιρὸ
ποῦ θάπαιρνε στήν ἔκθεσι βραβεῖο...
καπέλο δίχως σχῆμα λυγερὸ
ποῦ ξέβαψ' ἀπ' τὴ ζέστη κι' ἀπ' τὸ κρύο.

Μὰ ξάφνου τοῦλθε τύχ' εὐνοϊκὴ
τοῦ πέφτει στὸ λαχεῖο τὸ γκράν λότο...
κι' ἀντίο φτώχεια... εἶπαν μερικοὶ
ὁ Γέρω Πάρις τάκανε μπουρλότο!...

Θαορεῖς πῶς ἐξανάνοιωσε σ' αὐτό...
τί φορεσιές τῆς μόδας... τί φιγοῦρα...
παλληκαράκι γένηκε σωστὸ
καὶ χάθηκε τῆς ράχης του ἡ καμποῦρα!...

Τὸν προσκαλοῦν στίς σάλλες τοὺς πολλοί...
μιλοῦν γιὰ τοὺς γλυκοὺς του παντοῦ τρόπους...
Καλὲ τί ἔξυπνάδα... πῶς μιλεῖ...
δὲ μοιάζ' αὐτὸς μὲ τοὺς κοινούς ἀνθρώπους.

Κι' ἐν ἄλλο περὶ ἀστεῖο νὰ σᾶς πῶ
τὸν ἔχουν κοπελιές τριγυρισμένο...
ἢ μὰ τοῦ λέγει φῶς μου σ' ἀγαπῶ,
ἢ ἄλλη γιὰ σένα μάτια μου πεθαίνω!

Πέραν

Φώτιος Δ. Στεφανίδης.

Ἡ κυρία. Καθμένη, Κατερίνα, πῶς βάζεις ὀλοζώντανους
τοὺς ἀστακοὺς στὸ ζεστὸ νερὸ, καὶ τοὺς βράζεις!
Κατερίνα. Μά, κυρία, εἶναι συνηθισμένοι!

Ἡ ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΙΣ

1

Ἀθηναία συνεργάτις ἐγχωρίου περιοδικοῦ γράφουσα περὶ τῆς στάσεως τῶν φοιτητῶν τῆς ἰατρικῆς ἀπέναντι τῆς κ. Παναγιωτάτου θίγει ζήτημα κοινωνικόν, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξεν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ζωτικώτατον διὰ τὴν ἀνθρωπότητα.

Καὶ ἐνόσω μὲν ἐντοπίζει αὐτὸ ἐν τῷ προσώπῳ τῆς σεβαστῆς ὑφηγητρίας δὲν ἠμποροῦμεν παρὰ νὰ συμμερισθῶμεν καὶ ἡμεῖς τὴν γνώμην τῆς, κακίζοντες τὴν ἀνευλάβειαν, ἣν ἐπέδειξαν, ὄχι βέβαια, ἀπέναντι τῆς ὑφηγητρίας, ἀλλ' ἀπέναντι τῆς γυναικὸς, τὴν ὁποῖαν ὄφειλον νὰ σεβασθοῦν παντοῦ καὶ πάντοτε.

Σχετικῶς ὅμως πρὸς τὴν πνευματικὴν ἰσότητα, θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ διατυπώσωμεν μερικὰς μικροπαρατηρήσεις, ἐννοεῖται, ὄχι ἀπὸ τοῦ σωβινιστικοῦ ἐπιπέδου τῆς μισογυνίας, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς λογικῆς, ἣ ὁποῖα διέπει ἐν τόσον ὑψίστου ἐνδιαφέροντος κοινωνιολογικὸν ζήτημα.

Πρῶτιστα πάντων ἡ τάσις αὐτῆ τῶν φοιτητῶν δὲν εἶναι μονομερῆς ἐπιβαρύνουσα ὀρισμένην κοινωνικὴν ὁμάδα· τοῦναντίον εἶναι ἡ φωνὴ τῆς διαμαρτυρίας, τῆς ἀποδοκιμασίας τοῦ ἀρσενικοῦ γένους κατὰ τῆς γυναικὸς, τοῦ νέου αὐτοῦ παράγοντος, ὁ ὁποῖος ἐνισχύει μὲν τὴν ἐνεργητικότητα τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς καθ' ἑαυτήν, ἐξ ἄλλου ὅμως εὐσχήμως, ἢ καὶ θαρραλέως διεκδικεῖ ἔδαφος ἐν τῷ σταδίῳ τῆς στοιχειώδους βιοπάλης, ἐνῶ ἡ θέσις του εἶναι σχεδὸν καθωρισμένη ὄχι εἰς τὴν σκηνὴν, ἀλλ' εἰς τὰ παρασκήνια τοῦ βίου, τοῦ δημοσίου ἐννοῶ.

Ἡ τάσις αὐτῆ, τὴν ὁποῖαν ἠμποροῦμεν νὰ ὀνομάσωμεν (lutte sexuelle) δὲν ἀποκλείει τὴν πνευματικὴν ἰσότητα, ἀλλὰ τὴν ἐφεκτικότητα τῆς αὐτοσυντηρήσεως τοῦ ἰσχυροτέρου φύλου. Ἀπόδειξις οὗ οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ ἀποδοκιμάσῃ τὴν κ. Παναγιωτάτου ὅταν περιήρχετο τὰς κλινικάς, ἐξήταζε τοὺς ἀσθενεῖς διὰ νὰ προαλειφθῇ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς καταλήψεως ἑνὸς τοιοῦτου ἀξιώματος, τὸ ὁποῖον ὑπὸ καθαρῶς ἐπιστημονικῆν ἐποψίν, δὲν ἀμφιβάλλομεν οὗ ἐπαξίως κατέχει. Ὅλοι θὰ ἐνθουσιασθῶμεν ὅταν συγγράφῃ ἐπιστημονικὰς μελέτας πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐπιστήμης.

Δεύτερον· ὑπὸ φυσιολογικὴν καὶ ψυχολογικὴν ἐποψίν, ἢ παρουσία τῆς γυναικὸς ἀνεξαρτήτως τόπου καὶ περιστάσεως, προκαλεῖ ἐντύπωσιν ὀλοῦς διάφορον τοῦ σκοποῦ, ὃν ἐπιδιώκει, καὶ τοῦτο διότι οἱ αἰῶνες οὕτω διέπλυσαν τὰς αἰσθήσεις ἡμῶν· τὸ μέσον μὲ τὸ ὁποῖον ἡ γυνὴ ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς δὲν εἶναι ἡ δύναμις τοῦ ἔγκεφαλου, ἀλλ' ἡ δύναμις ἢ συνδέουσα φυσιολογικῶς καὶ ψυχολογικῶς τὰ δύο φύλα.

Τρίτον· ὑπάρχει τὸ ζωτικώτερον ζήτημα, ὅπως τὸ

ὀμολογεῖ καὶ ἡ ἀρθρογράφος, τὸ τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων ἀπὸ τὸ ὁποῖον πολὺν περιοσότερον ἐξαρτᾶται ἡ πρόοδος τῶν ἐπιστημῶν.

Ἐὰν λοιπὸν αἱ πνευματικῶς ἐξέχουσαι γυναῖκες ἐλησμόνουν τὰ ἀπέναντι τῶν τέκνων καὶ τῆς κοινωνίας καθήκοντα, διὰ τὰ μικρὰ ποτὸς θὰ ἐμερίμνα; καθ' ὅσον ἢ μὲν ἰατρός θὰ τὰ ἐξεδίωκε ἀπὸ τὸ ἀγνωστικῶν τῆς διὰ νὰ μὴ ταράξουν τὰς φυσιολογικάς τῆς ἐρεῖνας, ἢ δικηγόρος διὰ νὰ μὴ παρακωλύσουν τὴν ἐξέτασιν τῆς δικογραφίας, ἢ σουφραζέτ καὶ ἀργότερον βουλευτῖνα διὰ νὰ μελετήσῃ τὰ νομοσχέδια· ἢ μισογραμματισμένη θὰ ἐτυφλοῦτο ὑπὸ τῆς δοκησιοσφίας καὶ ἢ ἀγράμματη θὰ τὰ ἄφινεν ἔρμαια τῆς τύχης. Καὶ τότε; ἀπλοῦστατον· θὰ δημιουργήσωμεν τεργητὰς μητέρας ἄνευ φίλτρων, τσαλαπατοῦντες τὸν χαλύβδινον νόμον τῆς φύσεως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποῖου καὶ αὐτὴ ἡ λύκαινα ἐκτρέφει τοὺς λυκιδεῖς διὰ νὰ προαγάγῃ καὶ διαίωνισῃ τὸ εἶδος.

2

Ὅσον διὰ τὴν πνευματικὴν ἰσότητα, ἦτις στενώτατα συνδέεται μὲ τὸν ἠθικὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου δὲν εὐρίσκω καὶ πολὺν εὐλόγους τὰς μικρὰς διαμαρτυρίας τῆς ἀρθρογράφου τιθεμένου τοῦ ζητήματος ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐπεισοδίου. Ἡ ἰσονομία βασιίζεται ἐπὶ τῆς ἀμίλλης καὶ ὄχι ἐπὶ τῆς ἀδυσωπῆτος ὑποβολῆς τοῦ ἀνθρώπου εἰς ὀρισμένους νόμους. Ἡ ἐννοια τοῦ νόμου αὐτοῦ δὲν ἀποκλείει τὰς ἀρχὰς αἱ ὁποῖαι διέπουν τὴν selection naturelle εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ὑπάρξεως. Ἡ ἀνθρωπότης διήρνεσε περιόδους ζωῆς ἠθικῆς, σωματικῆς καὶ πνευματικῆς θνελλώδεις, φάσεις σπαραγμοῦ καὶ ἀλληλοφαγωμοῦ, ἐκλονίσθη, ἐστέρναζε· καὶ τοῦτο διότι ἄγεται μοιραίως ἀπὸ τάσεις ἐσωτερικάς, ἄς ἢ φύσις ἐνετύπωσεν ἐν τῷ ὀργανισμῷ τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ πολιτισμὸς δὲν σημαίνει ἐξαφάνισιν τῶν τάσεων αὐτῶν· ἀπλῆν μόνον προσπάθειαν πρὸς ἰσορροπίαν. Ὁ ἀνθρώπος ὅσον καὶ ἂν ἀπέκτησε συνειδήσιν τῶν πράξεών του, ἢ μόρφωσις τῆς δυνάμεως αὐτῆς δὲν ἐφθασεν οὔτε εἰς τὸν σχετικῶς τέλειον τύπον τῆς. Ἡ λογικὴ, ἦτις ἀπέρρευσε ἀπὸ τὴν δύναμιν αὐτῆν ἰσχύει μόνον ἐκεῖ ὅπου τὸ συγχωροῦν αἱ φυσικαὶ ὀρμαί, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀλάνθαστοι καὶ ἐκεῖ ὅπου νομίζει κανεὶς οὗ δὲν ὑπάρχει προδιάρσεις.

Συνειδήσις δὲν σημαίνει γαλήνην τῆς φυσικῆς καὶ ἠθικῆς ζωῆς· τοῦναντίον συστηματοποίησιν τῶν ὀρμῶν αὐτῶν πρὸς καρποφοριώτεραν κατίσχυσιν.

Ἐὰν οἱ φοιτηταὶ ἐπαρσημάτησαν μὲ κάποιαν βαρβαρότητα, τὴν στάσιν αὐτῆν, δὲν πρέπει νὰ χαρακτηρίσωμεν ὡς ἄλογον καὶ ἀσυνειδήτων. Ἐὰν δὲν κατίσχυσεν ἢ κοινῶς παραδεδεγμένη ἐννοια τῆς νομιμότη-

τος και της ευκοσμίας, δεν πρέπει να παραδεχθώμεν ότι ο,τι έγινε, έγινε άσυνειδήτως.

Τούνατιόν επρουτάνευσε μία ξμφυτος δύναμις, μία άλλη συνειδήσις της οποίας δεν έχομεν συνείδησιν· ή φυσική αυτή δύναμις είναι εκείνη ή οποία κατά βάθος ρυθμίζει τας πράξεις μας, και διευθύνει την άλλην την τεχνητήν, την οποίαν, ή πολιτεία, δηλ. ο άνθρωπος έθεσεν ως μέσον όρον, ως τύπον ιδεώδη, τον οποίον ή εξέλιξις τροποποιεί και βραδέως μεν άλλ' ασφαλώς μεταμορφώνει.

Εάν ή Εδρώπη ήνέχθη την γυναίκα, έως τώρα εις το στάδιον της χειραφετήσεως, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν θα μετενοήση, ότι δεν μετενόησε· λαμβάνουσα το παράδειγμα από το Λονδώνον, όπου αι ψηφομανεΐς αποτελούν ρεύμα κοινωνικόν επικίνδυνον· διότι εάν ή γυναίκα έρωτοτροπήση με την πολιτικήν, την οποίαν θα μεταβάλλη εις κοκέταν, άλλοίμορον εις την τύχην μας!

Εάν ή Γαλλία τας ήνέχθη, είναι διότι έδειχθη άβρα άνεκαθεν προς την γυναίκα, όπως και την έλευθερίαν, άλλ' όπως είναι ήραγκασμένη να πατάξη τον αντιμιλιταρισμόν, οστις έπήρασεν από την δευτέραν, τοιοντοτρόπως θα πατάξη και τον φεμινισμόν, ο όποιος εξέηλθε πάροπλος από την πρώτην.

Εν τω μεταξύ όμως το φάσμα της γυναίκος ο μικρός Πετρούκης γυγαντούται και βροντωδώς κραυγάζει· "Εχω ανάγκην της αποκλειστικής αγάπης σας· μη την εξοδεύετε εις τας φιλοδοξίας σας, αι όποιαι έγείρονται ως σικκόν τεΐχος μεταξύ μας· μη την δαπανάτε εις ρητορίας, έχω ανάγκην του μητρικού ήσματος, το όποιον με τρέφει, με άνδρώνει.

Τέλος πάντων άρκεσθήτε εις την άφανή έπίδρασιν επί του άνδρός. Αι έξεις της ανθρωπότητος δυσκόλως εξέλισσονται· όταν εις την οικογένειάν σας λείπει ή ισότης μη την ζητεΐτε εις την κοινωνίαν· τα βίαια κινήματα, ή λύσσα του αγώνος θα σάς έξαντήση, ειςθε και φυσιολογικώς αδύνατοι, ύστερικοί και ύπερνευσθητοι. Η εξέλιξις δεν ικανοποιεί ιδέας, αι όποια παρουσιάζουν όλον και ύστεροχρονισμόν. Βελτιώσατε τα μέρη του όλου της άρχής της χειραφετήσεως, την στοιχειώδη προς τους συζύγους σας ισότητα, την οποίαν ο Χριστός έδέσπυεν.

Ο αγών σας όπως φθάσητε εις την κορυφήν δι' αλμάτων δυσαναλόγων προς τας δυνάμεις σας σάς εκθέτει εις κίνδυνον ήθικου έκτροχασμού· άπόδειξις το θεάτρον όπου επροκόψατε με τας σκανδαλώδεις επιδείξεις σας ταπεινώσασι την τέχνην, σπανίως δε αναδείξασαι αυτήν. Σεΐς ειςθε το πάν μορφώσατε παιδιά εν τω προσώπω των όποιων ικανοποιείτε τα ιδανικά και τας φιλοδοξίας σας, αφήσατε την έγωιστικήν στάσιν, ήτις καταστρέφει τα θέληγητά σας και σάς καθις παρρηδίαν του άνδρός.

Εάν έπετύχατε εις τινα σημεΐα αυτό δεν σημαίνει

προόδον· όφείλεται άπλώς εις την επείκειαν του ίσχυροϋ φύλου, την οποίαν δεν πρέπει να έξαντήσητε. Περιορισθήτε εις τας μετρημένας δάφνας σας, τας όποιας ο άνηρ θα σεβασθή δια να κολακεύση τον έγωισμόν σας. Προσοχή όμως! εάν προχωρήσητε θα συγκρουσθούν οι έγωΐσμοι δια να καναλήξουν εις το δίκαιον του ίσχυροτέρου.

Σεΐς όμοιάζετε καθ' όλα την θρησκείαν. Πόλεμος έξοντώσεως της θρησκείας, υπό της έπιστήμης σημαίνει καταστροφήν των ήθικων δυνάμεων, αι όποιαι συνδέουν τα άτομα· ύπερφόρτωσις αυτής δια σκοτεινών δογμάτων σημαίνει ύποχώρησιν της έλευθερίας, της συνειδήσεως, κατίσχυον της προλήψεως. Πόλεμος της γυναίκος κατά παντός ήθικου δεσμού αυτής προς τον άνδρα, διαπλασθέντος υπό των αίωνων σημαίνει σύμπτωμα έκφυλισμού. Υποδούλωσις της γυναίκος άποτελεί πρόληψιν των συζυγικων ύποχρεώσεων. Και όπως ή θρησκεία χωρίς να αλλάξη βάσιν μεταμορφούται· ούτω και ή γυνή χωρίς να αλλάξη την στοιχειώδη βάσιν των σχέσεών της προς τον σύζυγον μετεμορφώθη δια της... μόδας.

Ο φεμινισμός άπέναντι του άνδρός και ή έπιστήμη άπέναντι της θρησκείας (ίσως) κατά βάθος αποτελούν την ανάγκην ή ανάγκη δε άποτελεί την μεγαλειτέραν... αλήθειαν.

Η αλήθεια του φεμινισμού είναι θεωρία, ή ανάγκη της συμμορφώσεως της γυναίκος προς την κρατούσαν αντίληψιν του άνδρός είναι πράξις. Εις το στάδιον της θεωρίας, τας αφήνομεν έλευθεράς δια των περιοδικων να μās διαλευκαίνουν την έπιστημονικήν βάσιν του φεμινισμού, εις την πράξιν διεκδικούμεν το έδαφος όπως το διεξεδίκησαν οι φουητאי.

Δημ. Γ. Χριστοφορίδης.

Γ Ν Ω Μ Ι Κ Α

Εις την άρίστην διοίκησιν συντελεί πολν ή αύστηρότης, περισσότερο όμως ή αγάπη, αλλά περισσότερο από όλα άλλα και πλέον συντελεστικόν είναι να διακρίνης όξυδερκώς το δίκαιον και να το άπονέμης άμερολήπτως.

Γκαΐτε

Τους λιβελλογράφους (ως την Τανίν π.χ.) γεννώσιν οι κανεντρεχεις αναγνώσται.

Γεωργία Σάνδη

Ετόλμησα άλλοτε να διατυπώσω το αξίωμα τούτο, το όποιον καθ' έκάστην αληθεύει: «Εάν θέλετε να πτωχεύσητε νυμφευθήτε πλουσίαν γυναίκα.» Και δεν είναι ο κίνδυνος ν' άπολέσητε την περιουσίαν σας μόνον, αλλά ακόμη και τον έαντόν σας τον ίδιον, να αλλάξετε τας συνηθείας σας, αι όποιαι σάς έχαμον τοιοϋτους οιοι ειςθε, αι όποιαι σάς έδωκαν την δόναμιν και την ιδιοτυπίαν, την οποίαν έχετε.

Μισσελέ.

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΔΩΡΑ

ΣΥΖΥΓΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Ο Κύριος. Αλήθεια δεν είναι ευχάριστον, αλλά δεν ήμπορούμεν να το άποφύγωμεν.

Η Κυρία. Βέβαια.

Ο Κύριος. Αφού φάγαμε και τρεΐς φορές στο σπίτι τους.

Η Κυρία. Τι θα πη, είμεθα ύποχρεωμένοι...

Ο Κύριος. Αλλέως θα μās πάρονν δια χωριάτας και όχι για ανθρώπους του κόσμου. Πρέπει έξάπαντος κάτι να χαρίσουμε της κυρίας.

Η Κυρία. Σάν τι;

Ο Κύριος. Ξέρω κ' εγώ; Έσν να εύρης τίποτα κατάλληλον.

Η Κυρία. Κανένα κόσμημα... ένα βραχιόλι...

Ο Κύριος. Δηλαδή το όλγώτερον διακοσίων φράγκων ιστορία· μου φαίνεται πως της είναι πολν!

Η Κυρία. Τι να γείνη; αφού φάγαμε τρεΐς φορές σπίτι της.

Ο Κύριος. Τουλάχιστον να ήσαν της προκοπής τα φαγιά τους!

Η Κυρία. Μάτι να μην την πιάση τη μαγειρική τους και την νοικοκεροσύνη της κυρίας!

Ο Κύριος. Και μάλιστα ή τελευταία; Ενθυμούμαι τα φαγιά τους και ανακατώνομαι... Μα τι να σου πω, γυναίκα, από τέτοια τραπέζια μπορεί κανεις να βγάλη την ύποχρέωση με μικρότερον δώρον.

Η Κυρία. Ένα δακτυλίδι...

Ο Κύριος. Πάλιν τους πληρώνομεν διπλά το φαγί, που έφάγαμεν. Ένα φτηνότερον πράγμα.

Η Κυρία. Τότε μία όμπρέλλα φθάνει.

Ο Κύριος. Αλήθεια· θαρωώ μάλιστα πως δεν έχουν και άρκετες όμπρέλλες στο σπίτι. Εις το τελευταϊον τραπέζι...

Η Κυρία. Έκεϊνο το βρωμοτραπέζο, που μās ετάϊσαν όλο χορταρικά, σά να ήμεθα κασίκες...

Ο Κύριος. Και ένα κρέας, που ήτον σάν μισσιόλα... Ενθυμούμαι πως έβρεχε όταν ήτο να φύγωμεν και ούτε έστειλαν να μās φέρονν άμάξι, ούτε καν μās έδωκαν όμπρέλλες.

Η Κυρία. Έγάλασα και το πράσινό μου το φουστάνι.

Ο Κύριος. Κ' εγώ το άψηλό μου το καπέλο.

Η Κυρία. Και για το ευχαριστώ να δώσωμεν τώρα και τριάντα φράγκα να της πάρονμε όμπρέλλαν της κυρίας. Πολν της πάει κάτι φτηνότερον.

Ο Κύριος. Α εδρήκα, μία τουρτα είναι άρκετή!

Η Κυρία. Και με τί δόντια να την φάη ή κακομοΐρα;

Ο Κύριος. Ένα μπουκέτο λοιπόν!

Η Κυρία. Μούτρα για άνθη. Τουφερά ύπαρξεις, βλέπεις, που πιάνεται κάθε μέρα με τον άνδρα της.

Ο Κύριος. Τι δεν ζούν καλά;

Η Κυρία. Σάν το σκύλο με τη γάτα.

Ο Κύριος. Και θα της στείλουμε και δώρον για να φανη πως είμεθα με το μέρος της. Όχι, δεν γίνεται! Θα γείνη παρεξήγησις. Στείλε τα επισκεπτήριά μας εις ένα φάκελλον και φθάνει.

Η Κυρία. Μα το ξεχάσαμε πως πέρον μου είχαν στείλει ένα ώραϊο χαλάκι, ίσως μου στείλουν και έφετος τίποτα.

Ο Κύριος. Και πρέπει να σου στείλουν για να μās ξεπερώσουν την χάριν που τους κάνομεν να πηγαίνωμεν εις τα τραπέζια τους.

Δς

(Μίμησις).

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Δεν είμαι από τους ανθρώπους εκείνους, οι ύποιοι έννοούν να έχουν τας συζύγους των ως σκλάβες, ούτε ακόμη όπως τας θέλουν οι Ανατολίται, άπ' εναντίας είμαι ύπερ κάποιας χειραφετήσεως της γυναίκος, διότι τοιοντοτρόπως μου φαίνεται ότι ήμεις οι άνδρες άπαλλαττόμεθα κάπως από μερικά βάρη πολν καταπιεστικά, αλλά δεν είμαι επίσης και ύπερ μερικων ιδεων της Κάρμεν Σύλβα, της βασιλίσσης της Ρουμανίας, ή οποία συστήνει εις τας όμοφύλους της να μη ύπακούουν εις τους συζύγους των. Τούτο βέβαια τα χαριτωμένα ήμισή μας θα το δεχθούν μετά βοής και άνευ αντίρρήσεως. Αλλά κατά πόσον είναι δυνατόν να συντελέση εις την άρμονίαν του οίκου; Θα ύπάρχη έν περιπτώσει και εφαρμόζονται αι συστάσεις της σεπτης συγγραφέως συζυγική άχμονία; Όχι, εκατόν φοράς όχι, σάς λέγει ή πείρα. Τι θα γίνεται όταν, ότε σεΐς λέγεται **ναί**, ή σύζυγός σας είτε έξ ιδιοτροπίας, είτε εκ κακής αντίληψεως σάς άπαντά δι' ένός άπεράντου **όχι**; Θα γείνη μίαν φοράν, θα γείνη δύο, εις την τρίτην θα επέλθη ίσως ψυχρότης και εις την τετάρτην ίσως επέμβη το ξύλο, το όποιον ήμπορώ να σάς βεβαιώσω ότι δεν είναι διόλου συντελεστικόν δια την άρμονίαν του συζυγικου βίου. Κάποιος από τους δύο συζύγους πρέπει να ύπακούη, αδιάφορον ο άνηρ ή ή γυνή, άλλως ότι θα κίξη ο εις θα το κρημνίξη ο άλλος. Λοιπόν ή Κάρμεν Σύλβα την φοράν αυτήν έπεσε πλησιςτίας έξα και ή διατριβή της, ο **Δεκάλογος** ο όποιος περιλαμβάνει και την άνωτέρω σύστασιν δεν έχει διόλου τον τόπον της.

Αντίξοος.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΙΖΥΗΝΟΥ

ΤΟ ΑΜΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΜΟΥ

Συνέχεια και τέλος.

Οί λόγοι ο἗τοι, καὶ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον τοὺς ἐπρόφερον, ἐπέβαλον τὴν καρδίαν μου εἰς μεγάλην ταραχήν. Τί εἶχε γὰρ μ' ἐμπιστευθῆ ἢ μήτηρ μου χωριστὰ ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς μου; Ὅλας τὰς κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου δυστυχίας τῆς μοῦ τὰς εἶχεν ἀφηγηθῆ. Ὅλον τὸν προτοῦ τῆς βίον τὴν ἐγγυόριζον ὡσάν παραμυθί. Τί ἦτο λοιπὸν αὐτὸ ποῦ μᾶς ἀπέκρουπε μέχρι τοῦδε! ποῦ δὲν ἐτόλμησε νὰ φανερώσῃ εἰς κανένα πλὴν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πνευματικοῦ τῆς;

Ὅταν ἐπανῆλθον νὰ καθίσω πλησίον τῆς, ἔτρεμον τὰ γόνατά μου ἐξ ἀορίστου ἀλλ' ἰσχυροῦ τινος φόβου.

Ἡ μήτηρ μου ἐκρέμασε τὴν κεφαλὴν, ὡς κατάδικος, ὅστις ἴσταιται ἐνώπιον τοῦ κριτοῦ του μὲ τὴν συναίσθησιν τρομεροῦ τινος ἐγκλήματος.

— Τὸ ἄνυσμαί το Ἄγγιό μας; μὲ ἠρώτησε μετὰ τινος σιγῆς μᾶς πληκτικῆς σιωπῆς.

— Μάλιστα, μητέρα! Πῶς δὲν τὸ θυμοῦμαι! Ἦταν ἡ μόνη μας ἀδελφή, κ' ἐξεψύχησεν ἐμπρὸς στὰ ἄμαρτιά μου.

— Ναί! μὲ εἶπεν, ἀναστενάξασα βαθύως, ἀλλὰ δὲν ἦτο τὸ μόνο μου κορίτσι! Ἐοῦ εἶσαι τέσσαρα χρόνια μικρότερος ἀπὸ τὸ Χρηστάκη. Ἐνα χρόνο κατόπι του ἔκαμα τὴν πρώτη μου θυγατέρα.

Ἦταν τότε κοντά, ποῦ ἐπαντρολογήτο ὁ Φωτῆς ὁ Μυλωνᾶς. Ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας σου παραόργησε τὸ γάμο τους, ὡς ποῦ ν' ἀποσαραντίσω ἐγώ, γιὰ νὰ τοὺς στεφανώσωμε μαζί. Ἦθελε νὰ μὲ βγάλῃ καὶ μένα στὸν κόσμο, γιὰ νὰ χαρῶ ὡσάν πανδρευμένη, ἀφοῦ κορίτσι δὲν μ' ἀφῆκεν ἢ γιὰ τὴν σὺν νὰ χαρῶ.

Τὸ πρῶτὸ τοὺς στεφανώσαμε, καὶ τὸ βράδυ ἦταν οἱ καλεσμένοι στὸ σπίτι τους· καὶ ἐπαῖζαν τὰ βιολιά, καὶ ἔτρωγον ὁ κόσμος μέσα στὴν αὐλή, ἐγγύρα ἢ κανάτα μὲ τὸ κρασί ἀπὸ χέρι σὲ χέρι. Καὶ ἔκαμεν ὁ πατέρας σου κέφι, ὡσάν διασκεδαστικὸς ποῦ ἦταν ὁ μακαρίτης, καὶ μ' ἔρριψε τὸ μανδύλι του, νὰ σηκωθῶ νὰ χορῶνουν με. Ὅσῳ τὸν ἔβλεπα νὰ χορῶνῃ, μοῦ ἀνοίγειν ἡ καρδιά μου, καὶ ὡσάν νὰ ποῦ ἤμουσε, ἀγαποῦσα κ' ἐγὼ τὸ χορῶ. Κ' ἐχορῶναμε λοιπὸν κ' ἐχορῶσαν καὶ οἱ ἄλλοι κατατόδι μας. Μὰ ἐμεῖς ἐχορῶναμε καὶ καλλίτερα καὶ πολύτερα.

Ὅσῳ ἐκοντέριναε τὰ μεσάνυχτα, ἐπῆρα τὸν πατέρα σου παρόμερα καὶ τὴν εἶπα. Ἄνδρα, ἐγὼ ἔχω παιδί ὅστιν κούνια καὶ δὲν ἔμπορῶ πιά νὰ μείνω. Τὸ παιδί πενθ' ἐγὼ ἐσπίαρωσα. Πῶς νὰ τὸ βυζάξω μὲς ὅστιν κόσμο καὶ μὲ τὸ καλὸ μου τὸ φόρεμα! Μείνε σὺ, ἂν θέλῃς νὰ διασκεδάσῃς ἀκόμα. Ἐγὼ θὰ πάρω τὸ μωρὸ νὰ πάγω ὅστιν σπίτι.

— Ἐ, καλά, γυναῖκα! εἶπεν ὁ σχωρεμένος, καὶ μ' ἐπατάρισε πὰ στὸν ὄμο. Ἐλα, χόρεψε κ' αὐτὸ τὸ χορῶ μαζί μου, καὶ πηγαίνου με κ' οἱ δύο. Τὸ κρασί ἄρχισε νὰ μὲ χτυπᾷ στὸ κεφάλι, καὶ ἀφορμὴ γυροῦ ἐγὼ νὰ φύγω.

Ὅσῳ ἐξεχορῶναμε κ' ἐκεῖνο τὸ χορῶ, ἐπῆραμε τὴν στράτα.

Ὁ γαμβρὸς ἔστειλε τὰ παιγνίδια καὶ μᾶς ἐξεπροβόδησεν ὡς τὸ μωρὸ τὸ δρόμο. Μὰ εἶχαμε ἀκόμη πολὺ ὡς τὸ σπίτι. Γιατί ὁ γάμος ἔγενε ὅστιν Καρσιμαχαλά. Ὁ δούλος ἐπῆγαινε μπροστά μὲ τὸ φανάρι. Ὁ πατέρας σου ἐσήκωνε τὸ παιδί, καὶ βαστοῦσε καὶ μένα ἀπὸ τὸ χέρι.

— Κοιράσθη, βλέπω γυναῖκα!

— Ναί, Μιχαλιό, κοιράσθηκα.

— Ἄντε βάλ' ἀκόμα κομμάτι δύναμι, ὡς ποῦ νὰ φθάσωμε στὸ σπίτι. Θὰ στρώσω τὰ στρώματα μοναχός μου. Ἐμετάνοιωσα ποῦ σ' ἔβαλα καὶ ἐχορῶνα τόσο πολὺ.

— Δὲν περᾶζει, ἄνδρα, τοῦ εἶπα. Τὸ ἔκαμα γιὰ τὸ χατήρι σου. Ἀῦριο ξεκουράζουμαι πάλι.

Ἐτοῖ ἦρθαμε στὸ σπίτι. Ἐγὼ ἐφάσιωσα κ' ἐβύζαξα τὸ παιδί, κ' ἐκεῖνος ἔστρωσε. Ὁ Χρηστάκης ἐκοιμᾶτο μαζί μὲ τὴν Βενετιά, ποῦ τὴν ἀφῆκα νὰ τὴν φυλάγῃ. Ὅσῳ ἔλαγα ἐπλαγιάσαμε καὶ μετς. Ἐκεῖ μέσα στὸν ὕπνο μου, μ' ἐφάνηκε πῶς ἐκλαψε τὸ παιδί. Τὸ καὶμένο!, εἶπα, δὲν ἔφαγε σήμερα χορῶσιμὰ. Καὶ ἀκούμβησα στὴν κούνια του νὰ τὸ βυζάξω. Μὰ ἤμουν πολὺ κουρασμένη καὶ δὲν ἔμπορῶσα νὰ κρατηθῶ. Τὸ ἔβγαλα λοιπὸν, καὶ τὸ ἔβαλα κοντά μου, μὲς στὸ στρώμα, καὶ τοῦ ἔδωσα τὴν ρόγα στὸ στόμα του. Ἐκεῖ μὲ ἔσαναπῆρεν ὁ ὕπνος.

Δὲν ἤξεύρω πόσον ὥρα ἦθελεν ὡς τὸ πουρνό. Μὰ ὡσάν ἐνοῦσα νὰ χαράξῃ—ἄς τὸ βάλω, εἶπα τὸ παιδί στὴν τόπο του.

Μὰ κ'εἶ ποῦ πῆγα νὰ τὸ σηκώσω, τί γὰρ διῶ! Τὸ παιδί δὲν ἐσάλευε!

Ἐξῆπνησα τὸν πατέρα σου· τὸ ξεφασκιάσαμε, τὸ ἔσειτάναμε, τοῦ ἐτίριναμε τὸ μυτοῦδι του, τίποτε!—Ἦταν ἀποθαμένο!

— Τὸ πλάκωσες, γυναῖκα, τὸ παιδί μου!—εἶπεν ὁ πατέρας σου, καὶ τὸν ἐπῆραν τὰ δάκρυα. Τότε ἄρχισα ἐγὼ νὰ κλαίγω ὡσάν δυνατὰ καὶ νὰ ξεφωνίζω. Μὰ ὁ πατέρας σου ἔβαλε τὸ χέρι του στὸ στόμα μου καὶ—Σοῦς! μὲ εἶπε. Τί φωνάζεις ἔτσι βρῆ βῶδι!—Αὐτὸ μὲ τὸ εἶπε, Θεὸς σχωρῶσ' τονε. Τρία χρόνια εἶχαμε πανδρευμένοι, κακὸ λόγος δὲν μὲ εἶπε. Κ' ἐκεῖνη τὴ στιγμή μὲ τὸ εἶπε. Ἐ; Τί φωνάζεις ἔτσι; Θέλεις νὰ ξεσηκώσῃς τὴν γειτονιά, νὰ πῆ ὁ κόσμος πῶς ἐμέθυσε κ' ἐπλάκωσες τὸ παιδί σου;

Καὶ εἶχε δίκην, ποῦ ν' ἀγιάσουν τὰ χρώματα ποῦ κοίτεται! Γιατί ἂν τὸ μάθαινε ὁ κόσμος, ἔπρεπε νὰ σχίσω τὴ γῆ νὰ ἔμβω μέσα ἀπὸ τὸ κακὸ μου.

Ἄλλά, τί τὰ θέλεις! Ἡ ἁμαρτία εἶνε ἁμαρτία. Ὅσῳ τὸ ἐθάψαμε τὸ παιδί, κ' ἐγυροῦσαμε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, τότε ἄρχισε τὸ θρηῆνος τὸ μεγάλο. Τότε πεῖα δὲν ἐκλαγα κρυφά.—Εἶσαι νέα, καὶ θὰ κάμῃς κ' ἄλλα, μ' ἔλεγε. Ὅσῳ τὸσον ὁ καιρὸς περνοῦσε, καὶ ὁ Θεὸς δὲν μᾶς ἔδιδε τίποτε. Νά! ἔλεγα μέσα μου. Ὁ Θεὸς μὲ τιμωρεῖ, γιατί δὲν ἐσάθηκα ἄστια νὰ προφυλάξω τὸ παιδί ποῦ μ' ἔδωκε! Καὶ ἐντρεπόμουνα τὸν κόσμο. Καὶ ἐφοβούμου τὸν πατέρα σου. Γιατί κ' ἐκεῖνος ὄλο τὸν πρώτο χρόνο ἔκαμε τάχα τὸν ἀλύπητο καὶ μ' ἐπαρογοροῦσε, γιὰ νὰ μὲ δώσῃ θάρρος. Ὅσῳ ὅμως ἄρχισε νὰ γίνεται σιγανὸς καὶ συλλογιμένος.

Τρία χρόνια ἐπέρασαν, χωρὶς νὰ φάγω ψωμί νὰ πάγῃ στὴν καρδιά μου. Ὅσῳ τρία χρόνια κ' ὕστερα γεννήθηκα ἐοῦ.—Ἦταν ἡ πολλὰς ἢ χάρις ποῦ ἐπῆγα.

Ὅσῳ ἐγεννήθηκα ἐοῦ ἐκατάκατοσεν ἡ καρδιά μου, μὰ δὲν ἤμωρεψεν ὁ πατέρας σου σὲ ἦθελε κορίτσι. Καὶ μίαν ἡμέραν μὲ τὸ εἶπε.

— Κ' αὐτὸ καλῶς; μᾶς ὄρισε, Δεσποινιῶ, μὰ γὼ τὸ ἦθελα κορίτσι.

Ὅταν ἐπῆγε ἡ γιὰ τὴν σὺν Ἄγιον Τάφο ἔστειλα δώδεκα πονκάμια καὶ τρία Κωνσταντινάτα, γιὰ νὰ μὲ βγάλῃ ἕνα σχωροχάρι. Καί, διὲς ἐοῦ! Ἰσα ἴσα ἐκεῖνο τὸ μῆνα, ποῦ ἐγυροῦσεν ἡ γιὰ τὴν σὺν τὴν Γερονσαλή μὲ τὸ σχωροχάρι, ἐκεῖνο τὸ μῆνα ἔκακοφρυχοῦσα τὴν Ἄγγιό.

Κάθε ἄλλο καὶ λιγάκι ἐφώναξα τὴν μαρίτσα.—Ναί, θυγατέρα, ἔλεγε ἡ μαμή. Κορίτσι. Δὲν βλέπεις; Δὲν σὲ χωροῦν τὰ ροῦχά σου!—Καὶ νὰ πιά χαρῶ ἐγὼ, ὡσάν τὸ ἄκουγα!

Ὅσῳ γεννήθηκα τὸ παιδί καὶ βγήκεν ἀληθινὰ κορίτσι, τότε πιά ἦρθε ἡ καρδιά σὺν τόπο τῆς. Τὸ ὀνομάσαμεν Ἄγγιό, τὸ ἴδιο τὸ ὄνομα ποῦ εἶχε τὸ σχωρεμένο, γιὰ νὰ μὴν ποφάινεται πῶς μᾶς λείπει κανεὶς ἀπὸ τὸ σπίτι.—Ἐδχαριστῶ σε, Θεὲ μου! ἔλεγα νύχτα καὶ μέρα. Ἐδχαριστῶ σε ἢ ἁμαρτωλή, ποῦ ἐσήκωσες τὴν ἐντροπή καὶ ἐξάλειψες τὴν ἁμαρτία μου!

Καὶ εἶχαμε πεῖα τὴν Ἄγγιό ὡσάν τὰ μάτια μας. Καὶ ἐξούλενες ἐοῦ, καὶ ἔγενε τὸ θανατὰ ἀπὸ τὴ ζούλια σου.

Ὁ πατέρας σου σὲ ἔλεγε τὸ ἀδικημένο του, γιατί σ' ἀπόκοπα νορῆς, καὶ μ' ἐμάλωνε καμμάτι φορῶ, γιατί σὲ παραμελοῦσα. Κ' ἐμένα ἡ καρδιά μου ἐροῶγίσε, ὡσάν σ' ἔβλεπα νὰ χαλνᾷς. Μὰ,

Ἀῦριο Κυριακὴν τὸ ὁμογενὲς καὶ ξένον δημόσιον τῆς πόλεώς μας θὰ ἐπανίδῃ τὸν μοναδικὸν μας ὑψίφωνον κ. Ἰωάννην Κοκκίνην, τὸν ὁποῖον ἠτύχησε νὰ θαυμάσῃ πολλὰς μέχρι τοῦδε φορᾶς. Πιστεύομεν ὅτι τὸ Βαριετὲ αῦριον θὰ εἶναι πλήρες. Εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον μας θὰ γράψωμεν τὰς νέας μας περὶ τοῦ ἐξόχου μας καλλιτέχνον ἐντυπώσεις.

ἔλα ποῦ δὲν ἔμπορῶσα ν' ἀφῆσω τὸ Ἄγγιό ἀπὸ τὰ χέρια μου! Ἐφοβούμου πῶς κάθε στιγμή ἔμπορῆ νὰ τῆς συμβῆ τίποτε. Καὶ ὁ πατέρας σου ὁ μακαρίτης, ὅσο καὶ ἂν μάλωνε κ' ἐκεῖνος, τὴν ἦθελε πιά νὰ μὴν στάξῃ καὶ μὴν βρῆξῃ.

Μὰ ἐκεῖνο τὸ ἐλλογιμένο, ὅσο περισσότερα χάρδια, τόσο ὀλιγώτερον ὑγεία, ἔλεγε πῶς ἐμετάνοιωσεν ὁ Θεὸς γιατί μᾶς τὸ ἔδωκε. Ἐσεῖς ἦσαθε κόκκινα κόκκινα, καὶ σερεπτά. Ἐκεῖνο, ἦσοχο καὶ σιγανὸ καὶ ἀρρωστιάριχο! Ὅταν τὸ ἔβλεπα ἔτσι χλωμό, μοῦ ἤρχειτο εἰς τὸ νοῦ μου τὸ πεθαμένο, καὶ ἡ ἰδέα πῶς ἐγὼ τὸ ἐθανάτωσα ἄρχισε νὰ ἔσανακρυεῖ μένα μου. Ὅς ποῦ μίαν ἡμέραν ἀπέθανε καὶ τὸ δεῦτερο!

Ὅποιοι δὲν τὸ ἐδοκίμασε μοναχός του, παιδί μου, δὲν ἔξέουε τί τιμὸ ποτῆρι ἦταν ἐκεῖνο. Ἐλπίδα νὰ κάνω ἄλλο κορίτσι δὲν ἦταν πλέον. Ὁ πατέρας σου εἶχ' ἀποθάνει. Ἄν δὲν εὑρίσκετο ἕνας γονιὸς νὰ μὲ χαρίσῃ τὸ κορίτσι του, ἦθελα πάρω τὰ βονὰ νὰ φύγω.

Ἀλήθεια ποῦ δὲν ἐβγήκε καλόγνωμο. Μὰ ὅσο τὸ εἶχα καὶ τὸ κῆδενα καὶ τὸ κανάκενα, ἔθαροῦσα πῶς τὸ εἶχα δικό μου, καὶ ἔσχοῦσα κ' ἐγὼ πῶσα, κ' ἡμέρωσα τὴν σὺνείδησί μου.

Καθὼς τὸ λέγ' ὁ λόγος, ξένο παιδί ἔνε παιδεύει. Μὰ γιὰ μένα ἡ παιδεύει αὐτὴ εἶνε παρογοῖα κ' ἐλαφροσύνη. Γιατί ὅσο περισσότερο τρωανηθῶ καὶ χολοκάσω, τόσο ἁπλοῦτερο θὰ μὲ παιδέψῃ ὁ Θεὸς γιὰ τὸ παιδί ποῦ πλάκωσα.

Γι' αὐτὸ— νᾶχης τὴν ἐσχῆ μου— μὴ μὲ γυροῦσε νὰ διώξω τὴν Κατερινιώ γιὰ νὰ πάρω ἕνα παιδί καλόγνωμο καὶ προκομμένο.

— Ὅχι, ὄχι, μητέρα! ἀνέκραξα διακόψα; αὐτὴν ἀκρατήτως. Δὲν γυροῦσε τίποτε. Ὅσῳ ἄπ' ὅσα μ' ἀφηγήθη, σὲ ζητῶ συγ-

χώρησι διὰ τὴν ἀσπλαγίαν μου. Σὲ ὑπόσχομαι ν' ἀγαπῶ τὸ Κατερινιώ ὡσάν τὴν ἀδελφή μου, καὶ νὰ μὴ εἶπω τίποτε πλέον, τίποτε δυσάρεστα.

— Ἐτοῖ νᾶχης τὴν εὐχὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας! εἶπεν ἡ μήτηρ μου ἀναστενάσασα. Γιατί, βλέπεις, τὸ πόνεσε ἡ καρδιά μου τὸ πολλακαμμένο, καὶ δὲν θέλω νὰ τὸ κακολογῶνε. Ἐξέρω κ' ἐγὼ, μαθῆς; Τῆς Τύχης ἦταν; τοῦ Θεοῦ ἦταν; Τόσο κακὴ καὶ ἀνεπίδεξια ποῦ εἶνε— τὴν πῆρα στὸ λαιμό μου, ἐτελείωσε.

Ἡ ἐκμυστήρευσις αὐτῆ ἔκαμε βαθυτάτην ἐπ' ἐμοῦ ἐντύπωσιν. Τώρα μοῦ ἠροίγησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐκατάλαβα πολλὰς πράξεις τῆς μητρὸς μου, αἱ ὁποῖαι ποτε μὲ ἐφάνητο ὡς δεσποδαιμονία, ποτε δὲ ὡς αὐτόχρημα μονομανίας ἀποτελέσματα. Τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο δυστύχημα ἐπηρεάσε τόσο πολὺ τὸν βίον τῆς ὄλον, ὅσο μᾶλλον ἀπλῆ καὶ ἐνάρετος καὶ θεοφοβούμενη ἦτον ἡ μήτηρ μου. Ἡ οὐναίσθησις τοῦ ἁμαρτήματος, ἡ ἠθικὴ ἀνάγκη τῆς ἐξαγιάσεως αὐτοῦ— τί φορικτὴ καὶ ἀμείλικτος Κόλασις! Ἐπὶ εἰκοσιετῶν τώρα εἶθε βασανίζεται ἡ τάλαια γυνὴ χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ κοιμίσῃ τὸν ἔλεγγον τῆς σὺνείδησός τῆς, ὅτε ἐν ταῖς δυστυχίαις οὔτε ἐν ταῖς εὐτυχίαις τῆς!

Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἔμαθον τὴν θλιβεράν τῆς ἱστορίαν, σὺνκεντρωσα ὄλην μου τὴν προσοχὴν εἰς τὸ πῶς ν' ἀνακουφίσω τὴν καρδίαν τῆς, προσπαθῶν νὰ παραστήσω εἰς αὐτὴν ἀφ' ἐνός μὲν τὸ ἀπρομελέτητον καὶ ἀβούλητον τοῦ ἁμαρτήματος ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἄκραν τοῦ Θεοῦ εὐσπλαγίαν, τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, ἣτις δὲν ἀνταποδίδει ἴσα ἀντὶ ἴσων, ἀλλὰ κρίνει κατὰ τοὺς διαλογισμούς καὶ τὰς προθέσεις μας. Καὶ ὑπῆρξε καιρὸς καθ' ὃν ἐπίστευον, διὰ αἱ προσπαθείαι μου δὲν ἐμείναν ἀνεπιτυχεῖς.

Ἐν τούτοις ὅταν μετὰ δύο εἰδὼν νέαν ἀπονοίαν ἦλθεν ἡ μήτηρ μου νὰ με ἰδῆ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐδεώθησα καλῶς νὰ κἀμω ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τι ἐπιβλητικώτερον.

Ἐξενιζόμεν ἰστέ ἐν τῷ περιφανεστέρω τῆς Πόλεως οἶκῳ, ἐν ᾧ ἔχον ἀφορμὴν νὰ γνωρισθῶ με τὴν Πατριάρχην Ἰωακείμ τὸν δευτέρου. Ἐνῶ μίαν ἡμέραν συνεβαδίζομεν μόνοι ἐπὶ τὰς ἀμφιλαφεῖς τοῦ κήπου σοκίας, τῷ ἐξέθηκα τὴν ἱστορίαν καὶ ἐπεκαίεσθην τὴν ἐπικουρίαν του. Τὸ ἔμυστον αὐτοῦ ἀξίωμα, τὸ ἐξαιρετικὸν κύρος, μεθ' οὗ περιβάλλεται πᾶσα θρησκευτικὴ του ρήτρα, ἐμελλεν ἀναμφιβόλως νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὴν μήτέρα μου τὴν πεποίθησιν τῆς ἀφάσεως τοῦ κριματός της. Ὁ ἀείμνητος ἐκεῖνος γέρον ἐπαυέσας τὴν περὶ τὴ θρησκευτικὰ ζῆλόν μου μοι ἔπεσχέθη τὴν προθυμίαν συμπραξῆν του.

Ὅτῳ λοιπὸν ὠδήγησα μετ' ὀλίγον τὴν μήτέρα μου εἰς τὸ Πατριαρχεῖον διὰ νὰ ἐξομολογηθῆ εἰς τὴν Παναγιότητά του.

Ἡ ἐξομολόγησις διήρκεσε πολλὴν ὥραν καὶ ἐκ τῶν πνευμάτων καὶ ἐκ τῶν ρημάτων τοῦ Πατριάρχου ἐννόησα, ὅτι ἐχορεύσθη νὰ διαθέσῃ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ἀληθῆς καὶ ἐλλήπτου ρητορικῆς; του ὅπως ἐπιφέρει τὸ ποθητὸν ἀποτέλεσμα.

Ἡ χαρὰ μου ἦτον ἀπεριόριστος. Ἡ μήτηρ μου ἀπεχαρήθη τὸν γεραὸν Ποιμενάρχον μετ' εὐκρινουδῶς ἐγγνωμοσύνης καὶ ἐξῆλθε τῶν Πατριαρχείων τόσον εὐχαριστημένη, τόσον ἐλαφρά, ὡς εἶν ἦρθη ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῆς μία μεγάλη μιλώπετρα.

Ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς τὸ κατάλυμά της, ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ κόλπου της ἓνα σταυρόν, δῶρον τῆς Παναγιότητος του, τὴν ἐφίλησε καὶ ἔρχετο νὰ τὸν περιεργάζεσθαι, βυθίζομένη ὀλίγον καὶ ὀλίγον εἰς σκέψεις.

— Καλὸς ἄνθρωπος, τῆ εἶπον, αὐτὸς ὁ Πατριάρχης. Ὁρίστε; Τώρα πᾶ πιστεύω, ὅτι ἦλθεν ἡ καρδιά σου στὴν τόπον της.

Ἡ μήτηρ μου δὲν ἀπεκρίθη.

— Δὲν λέγεις τίποτε, μήτηρ; τὴν ἠρώτησα μετὰ τινος διαταγῆ.

— Τὶ νὰ σὲ πῶ, παιδί μου! ἀπήντησε τότε σύντομος καθὼς ἦτον ὁ Πατριάρχης εἰς σφόδρ καὶ ἅγιος ἄνθρωπος. Γνωρίζει ὅλας ταῖς βουλαῖς καὶ τὰ θελήματα τοῦ Θεοῦ, καὶ συγχωρεῖ ταῖς ἁμαρτίας ὅλου τοῦ κόσμου. Μὰ, τί νὰ σὲ πῶ! Εἶνε καλόγερος. Δὲν ἔχαμε παιδιά, γὰρ νὰ μορῆ, γὰρ γνωρίζῃ, τί πρῶγμα εἶνε τὸ νὰ σκοτώσῃ κανεὶς τὸ ἴδιον παιδί του!

Οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐπληρώθησαν δακρύων καὶ ἐγὼ ἐσιώπησα.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Δυὸ γράμματα ἀπ' τ' ἀλφάβητο ἂν λάβῃς
Καὶ τὸ ἓνα πλάι εἰς τ' ἄλλο ἂν τὰ βάλῃς
Θὰ σχηματίσῃς λέξιν· μὴ ἀμφιβάλλῃς,
Τρεῖς σημασίας ἔδῃχ' ἂν τὸ καταλάβῃς.

Γ. Μανροματάς.

ΛΥΣΙΣ ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ

Εἰς τὸ αἰνίγμα μᾶς τοῦ ἔκτου φύλλου μᾶς ἀπεστάλησαν αἱ κατωτέρω λύσεις:

Πολλὰ αἰνίγματα ἔλυσαν μέχρι τοῦδε τῆς Διαπλάσεως τῶν Παίδων καὶ ἄλλον περιοδικῶν, ἀλλὰ τὸ εἰς τὸ ἔκτον φύλλον δημοσιευόμενον μοῦ ἐφάνη πῶς εἶναι αἰνίγμα ἄλιτον. Ἡμποροῦσεν εὐκολώτερον νὰ τετραγωνίσῃ τις τὴν κίχλον, παρὰ νὰ λύσῃ τὸ αἰνίγμα σας. Εἶναι δυσκολώτερον ἀπὸ τὸ αἰνίγμα τῆς Σφραγῆς, τὸ ὅσον, ἐνθυμίσθη; ἔλυσεν ὁ μυθολογικὸς τύραννος τῶν Θηβῶν. Σὰς ἀπαντῶ λοιπὸν διὰ τριῶν θαυμαστικῶν: ! ! !

Εὐβουλίαι.

Τὸ αἰνίγμα τοῦ ἔκτου φύλλου τοῦ «Ἐπικαίρου» θὰ εἶναι ἐξάπαντος μία ἀλληγορία, τὴν ὁποίαν ἐξηγῶ οὕτως: Ἡ κνρία ποῦ ἀναφέρειται ἀγαπᾷ, πλησίον της εἶναι ὁ ἀγαπώμενος, γνωρίζει τὰ ἀπολαύθη τοῦ ποθουμένου, θέλει διακαῶς, ἀλλὰ δὲν δύναται, δὲν δύναται, εἶτε διότι ὁ ἀγαπώμενος δὲν ἀπατοκρινεῖται εἰς τὸν ἐρωτᾷ της, εἶτε διότι ἡ παρουσία ἑτέρου προσώπου τὴν ἐμποδίζει. Δὲν εἶμαι βέβαιος εἶναι ἡ λύσις τοῦ αἰνίγματος εἶναι αὕτη, νομίζω ὅμως καθὼς διατυπώνεται τὸ αἰνίγμα δυσκόλως εὐρίζεται ἄλλη.

Ἰω. Καροματάς.

Αἰεὶς τοῦ ἐν τῷ ἔκτῳ ἀριθμῷ τοῦ «Ἐπικαίρου» αἰνίγματος: Τὰ αἰνὰ εἶναι κλοῦβια.

Δ. Σ.

Ἡ λύσις τοῦ αἰνίγματος, τὸ ὅσον προτείνεται μετὰ τῆς ἔκτου φύλλου σας κατ' ἐμὲ εἶναι ἡ ἐξῆς: Τὰ αἰνὰ εἶναι βρασιμένα.

Ἐ. Σ.

Ὁ κ. Ἐ. Σ. ἔλυσεν τὸ αἰνίγμα μᾶς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον Τέλλον Ἄδδισ Ἀμπάμπι. — Θὰ μᾶς ὑποχρεώσῃτε εἰς μᾶς γράψῃτε ὀλίγα γραμμὰς περὶ τῆς πόλεως ποῦ διαμένετε.

Κον Δ. Σ. Πέραν. — Ὁ κ. Σάλιας, ὡς συμπαιρωτῆς; τοῦ μακαρίτου Βεγοραδάκη καὶ ὡς γνώστης; τὸν ἔργου του, ἔγραψε νὰ γράψῃ ὅσα ἔγραψεν ἐν τῇ Προόδῳ. Τώρα εἰς ἐοεῖς δὲν συμμορίζεσθε τὰς γνώμας; του εἶνε ἄλλος λόγος. Βέβαια ὁ Βεγοραδάκης δὲν εἶνε ὅς μᾶς τὸν παρῆσθησεν ὁ ἀδοξογράφος. Τὸ δημιουργικὸν του ἔργον πολὺ ὀλίγον συνδέεται μετὰ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀληθείας. Ἐκ πρώτης ὄψεως εἰς τὴν μὴ καλὴν παρατηρητὴν ἐμποιεῖ ἐπιτόπων, ἀλλ' εἰς τὴν καλλιτέχναν καταρτᾷ νὰ μὴ προσεγγίσει τίποτε. Τὴν Εὐφροσύνην του μάλιστα, τὴν ὁποίαν ἐπειώθη νὰ ἐξυμώσῃ ὁ κ. Σάλιας; καὶ διὰ τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς ὁ Βεγοραδάκης; εἶχε μεγάλην ἰδέαν, ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν κατατάξῃ μετὰ τῶν μετριωτικῶν ἔργων τῆς δραματογραφίας μᾶς. Ὡς πρὸς τὰς ἐκδόσεις; του ὅμως τῶν ἀρχαίων καὶ πρὸ πάντων τὴν ἐκδοσὴν τῶν Φοινισσῶν τοῦ Εὐριπίδου καὶ τῶν κριτικῶν καὶ πολεμικῶν του διατριβῶν, νὰ μᾶς ἐπιτρέψῃτε νὰ εἴπωμεν ὅτι κατὰ τὴν ταπεινήν μας γνώμην ἔχετε λάθος. Ὁ Βεγοραδάκης; ἦτο εἰς ἐκ τῶν κριτικώτερον ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἀφόβως ἠμπορεῖ τις νὰ τὸν συγκαταλέξῃ μετὰ τῶν ἐξαιρετικῶν ἐκείνων ἀνδρῶν τοῦ ἐπισημαίου πολιτισμοῦ, τοῦ Ἰακώβου Πολυλά καὶ Γ. Καλογροῦ.

Κον Ἀθανάσιον Γ. Πέραν. — Κανένα συνεργάτην με τοιοῦτον ὄνομα δὲν ἔχομεν. Ἄλλως; τε οἱ συνεργάται μᾶς εἶναι ἐκ τῶν γνωστοτέρων καὶ δοκιμοτέρων ἔργατῶν τοῦ καλάμου. Τὸ σταλὲν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δημοσιευθῇ. Ἡ διόρθωσις; του θὰ καταναλώσῃ τόσον καιρὸν, ὅσοι ἀκριβῶς χρειάζεται; διὰ νὰ γραφῶν δυὸ καλῆτερα. Τὸ διήγημα τοῦ Βιζηννοῦ, τὸ ὅσον καθὼς λέγετε τόσον σὰς κατεμάγεσθε τελειώνει εἰς αὐτὸ τὸ φύλλον.

Κον Ἐπ. Ν. Πέραν. — Τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος ἐλάβομεν πολὺ ἀργά. Ἀντιχῶς τὸ φύλλον ἦτο ἤδη εἰς τὸ πισωτέρου. Προσπαθήσατε νὰ λύσετε τὸ εἰς τὴν παρόντα ἀριθμὸν δημοσιευόμενον, ἀλλὰ νὰ στείλετε τὴν λύσιν ἐγκαίρως.

Κον Γ. Λαμ. Πέραν. — Ἡ μεταφράσις; σας θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ προσεχές. Ὡς; διὰ τὸ χρονόγραφημα περᾶσθε; ἀπὸ τὸ γραφεῖόν; μᾶς; νὰ σὰς εἴπωμεν.

Κον Ἀρ. Τ. Χάλκη. — Ὁ ἐνθουσιασμός; σας διὰ τὸν «Ἐπικαίρου» μᾶς κἀμει νὰ ὑποσηφανόμεθα. Σὰς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν νέαν συνδρομήν; σου. Εἶθε καὶ αὕτη νὰ ἀγαθίσῃ τὸν «Ἐπικαίρου» ὅπως ἔμελλε.

Κον Σ. Ε. Βιπροχώριον. — Ὁ «Λαὸς» βεβαίως κερδίζει τὰς συμπάθιας; τοῦ δημοσίου. Θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃτε; εἰς τὴν πρώτην ἐρώτησίν; σας; περὶ αὐτοῦ νὰ μὴ ἀπαντήσωμεν, εἰς τὴν δευτέραν πολὺ προθύμως; Ὁ «Λαὸς» ἴσως; εἶναι τὸ πατριωτικώτερον τῶν ἐπιτάθ; φύλλον, ἔχει ἀρχὰς ἡμέρας; καὶ δὲν σφραῖται οὔτε ἀπὸ τῶν συμφρον, οὔτε ἀπὸ τὰς ἐπιπτώσεις; τῆς στυμῆς. Σκολός; του εἶναι ἀφιλοκερδῶς; νὰ ἐξυμωσῇ τὸν τόσον τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν συμφέροντα ὅσον καὶ τὰ λαϊκά. Τὴν αἰτίαν; ποῦ δὲν ἀγαπῶσκεται ἀπὸ τὸν λαόν, παρὰ μόνον ἀπὸ τὴν καλὴν κόσμον; θὰ τὴν εὐρετε ἄλλοῦ, ἀνάγεται; εἰς τὴν πρώτην; σας ἐρώτησιν.

Ἄδα Κ. Κ. Μέγα Ρεῦμα. — Τὸ ποιηματάκι; σας ἀνεγνώσθη μετὰ προσοχῆς. Ἐπιτρέψατε; μετὰ σεβασμοῦ νὰ σὰς εἴπωμεν; ὅτι δὲν εἶναι; διὰ τὸν «Ἐπικαίρου».

Κον Ε. Ρ. Πέραν. — Νομίζετε; ὅτι ἠδικήθητε; εἰς τὴν διαγωνισμόν; Ἄλλὰ τοῦτο, μετὰ τὸ συμπάθιο, εἶναι αὐτόχημα; τρέλλα. Μήπως; ἐλημονήσατε; τόσον ταχέως; τοὺς στίχους; σας. Σὰς παραθέτομεν; τὴν πρώτην; τότε, ἵνα βεβαιωθῆτε; ὅτι οὐδόπως; ἠδικήθητε.

Συνεχῶς; ἐρωτῶ; ἐμαυτὸν; Εἰς; ποῖον; γένος; ἀνήκετε. Τοιοῦτος; στίχους; ἔγραψαν; καὶ οἱ μακαρίται; ἀδελφοὶ; Σουτσοῖ, τοὺς ὁποίους; ἔχετε; φανταίαι, ὡς; ὑπογραμμών.

Κον Σ. Τ. Ζωγράφειον. — Αἱ μεταφράσεις; εἶναι; εἶναι; καλὰ; εὐχαριστος, ἀλλὰ; μικρῶν; διηγημάτων. Ὡς; πρὸς; τὰς; γελοιογραφίας; δεχόμεθα, πρέπει; ὅμως; νὰ; εἶναι; ἐπικαίροι; καὶ; ζωγραφισμένα; με; οὐκ; ἐν; ἑστέ; καὶ; ἐπὶ; χάριτος; χορηγοῦ, ἀνε; τσακισμένα; καὶ; σιταπλῶν.